

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
 Hirdetési díj: Háromhásos petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
 s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
 hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
 Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
 Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A magyar iparért.

A tulipán a nemzeti ellenállás termőtalajából fakadt. A nemzetnek hatalmas eltökéltsége, a nagy együttérzésnek megdobbanása, aggodalmi és reményei egy szimbolumban kristályosodtak ki s ez a szimbolum: a tulipán. Új nemzeti renaissance volt ez. A társadalom évtizedes téltelenség után erőinek és kötelességeinek tudatára ébredt, hogy megvédje azt, a mi a multból reá maradt s kiküzdje azt, a mi jövőjét biztosítja.

Társadalmunk törekvéseit minden időben a nemzeti eszmék irányították: a negyvenes évek mozgalmi nagy alkotások erőforrásai voltak. Alkotmányunk visszaállítása óta is látunk nagy mozgalmakat, melyek azonban lelkesedésük tüzeiben merültek ki, nagy alkotások betetőzéséhez nem jutottak el. Kitartó, szívós, a részletekbe türelmesen elmerülő munkálkodás kell a nagy célok megvalósítására. Munka, melyet nem riaszt a közönyösség, mely nem keres rögtöni eredményeket. Erre a munkára hívja fel a Tulipánkert-Szövetség a maga tagjait. Negyven—ötvenezer tagja van már e Szövetségnek! Mily nagy erő, mily biztos eredmény, ha pozitív célokra együtt dolgozik!

Első feladat legyen a nemzeti munka megbecsülése minden téren. És itt arra a térre fordul tekintetünk, mely leginkább paragon hever, mely iránt eddig társadalmunk legkönyösebb volt: a magyar ipar felé. Az út, melyet be kell futnunk, hosszú és rögös, mert a közgazdasági öntudat nálunk még kezdetle-

ges s az Ausztriától való hosszú függés elsoktatta a nemzetet attól az energiától és önbizalomtól, mely a gazdasági sikernek is első feltétele. Innen van az a bizalmatlanság, melylyel saját nemzeti munkánk termékei iránt viseltünk; innen az a közöny, melyet iparunk fejlődése iránt tanúsítunk. Míg más államokban az idegen gyártmányok le kell győznie azt a bizalmatlanságot, melylyel önállóságukra féltékeny nemzetek minden iránt viseltetnek, a mi idegen országból származik, nálunk megfordítva: a hazai iparnak kell legyőznie azt a kicsinylést és elfogultságot, melylyel minden iránt viseltünk, a mi nem idegenből származik, hanem hazai munkának köszöni lételetét. Ezen változtatnunk kell! Távol van tőlünk minden gyűlölség az idegen munka iránt; de legtöbbször tartjuk a magunk munkájának becsülését. A társadalomnak az állam mellé kell sorakoznia nagy iparfejlesztési akciójában.

Érdeklődést akar a Szövetség kelteni a legszeleesebb rétegekben, nevelni akarja az iparban azt az öntudatot, hogy termelését az egész társadalom bizalma és rokonszenve kíséri. Nem ad a Szövetség részletes programot, minden nap meghozza a maga teendőjét, s minden út, minden iparkodás a mienk, mely közelebb visz céljainkhoz. Két feladatot azonban kiemel a teendők nagy tömegéből, melyeknek megvalósítását elsősorban óhajja: az egyik a háziipar intenzív felkarolása, — a másik a magyar ház.

Nemzetünk különös fogékonysága a háziipar iránt, biztosítéka annak, hogy tevékenységünknek itt bő és hálás talaj kínálkozik. A mi üdvö-

set e téren társadalom és kormány eddig teremtetett: egész erőnkől támogatni kell. Belevizik a művészi gondolatot, előmozdítják a tömeges termelést s szervezvéen a háziiparral való kereskedelmet, biztosítják számára a tömeges fogyasztást.

Magyar házat akarunk építeni. Állandó kiállítását mindannak, a mi magyar kéz és magyar elme együtt teremtett. A kézműipartól a gyár- iparig, a tömegfogyasztás tárgyaitól a műipari cikkekig — szemléltető gyűjteményben számol be a magyar ház mindarról, a mi itthon beszerezhető, s a míg egyrészt a hazai fogyasztást megszerzi a hazai termelésnek, másrészt megmutatja: mely területek azok, a hol a magyar iparnak meg kell vetni a lábát, a hol teremteni lehet, a hol teremteni kell, ha meg akarunk élni a nemzetek versenyében.

Anyagi áldozatokat kíván e feladatok megvalósítása. De ki nem látja, hogy a mikor ez áldozatot meghozza, a legsajátabb érdekeit mozdítja elő? Bizalommal fordul tehát a Szövetség minden magyar emberhez: lépjen be a Tulipánkert-Szövetségbe, segítse együvé hordani a téglákat, melyből kulturánk épületét falazzuk. S legyen mindenki meggyőződve, hogy a mikor a Szövetkezet soraiba szegődik, nagy alkotásoknak egyengeti útját s a magyart erősíti abban a küzdelemben, mely gazdasági téren ma világszerte folyik. Bízunk, hogy a magyar szellem megérti a jövő szózatát s «a kisdéd makk merész sudárba szökken».

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Ébredés.

— Részlet dr. Berzevich Albert: «Régi emlékek» című, sajtó alatt levő munkájából. —

Magyarország nem akart többé csöndes lenni.

Az abszolutizmusnak nem egészen tíz évi uralma teljesen elegendő volt arra, hogy benn a nemzet előtt és künn a világ előtt nyilvánvalóvá váljék kudarcza: képtelensége akár arra, hogy kibékítse, akár arra, hogy hatalmi eszközökkel féken tartsa a nemzetet.

Félelmes lenni megszűnt, áldásossá lenni nem tudott; el nem kerülhette sorsát, hogy gyűlöletessé, sőt hovátovább nevétségessé váljék.

A gyűlöletesség és nevétségesség közös, eltörülhetetlen, kiírthatatlan bélyegét Széchenyi sütötte rá sárga könyvével, a «Blick»-el, mely 1859. tavaszán terjedt el Magyarországon és azon kívül is.

A bécsi minisztérium oszlopai már ugyanakkor ingadozni kezdtek; május-ban kilépett belőle Buol Schauenstern gr., kinek helyét mint külügyminiszter Rechberg gróf foglalta el; augusztusban végre megbukott Bach is, helyette Hüßner báró vette át — rövid időre — a rendőri ügyeket és Goluchovski gróf a belügyet.

Időközben azonban még valami más s történt, a mi alkalmasabb volt a bécsi köröket gondolkodóba ejteni a «birodalom» s különösen Magyarország képtelen állapotai fölött: 1859. tavaszán és nyarán lezajlott Ausztria háborúja Olasz- és Franciaország ellen, mely Magentánál és Solferinonál az osztrákok teljes vereségével végződött, úgy, hogy a monarchia csak a

Napoleon császár politikája egy hirtelen fordulatának s a Villafrancáról nevezett békének köszönhetette, hogy területéből Lombardianál többet el nem veszített.

Mi magyarok a szabadságharc leveretése után előbb valami európai beavatkozásra, azután valami, Ausztriát szorult helyzetbe sodró európai bonyodalomra — szóval «valami véletlen politikai mennykőcsapásra» alapítottuk reményeinket. Az 1854-iki krími háborúban Ausztria megőrizvén semlegességét, reményeink egyelőre füstbe mentek. Később Olaszország felé néztünk, az emigráció is ott és Franciaországban összpontosította tevékenységét. Az abszolutizmus idézte elő azt a, más viszonyok között megfoghatatlannak, sőt rettentőnek látszó állapotot, hogy egy monarchia népének nagy része áhította a monarchiának kívülről való megtámadtatását, s mikor az megtörtént, óhajta és reméli a monarchia — vereségét.

A következmények pedig az óhajtatást is, a reményt is — igazolták.

Csattanósan jelleraezte ezt az időt Arany László a «Delibábok hőse»-ben:

„Fonák időszak volt ez a magyarra!
 Nem sirva vigadt, de ujongva sirt;
 Ön-fiait öle a harc viharja,
 S itthon örömmel várt felőle hírt,
 S míg a harcért saját vérünk takarja,
 Úgy megvigadt, hogy könnyével se bírt:
 Hurráh, megint egy új csatánk veszett el,
 Bár benne tízezer magyar esett el...”

A hadi események első hatása a magyarság neki bátorodásában és szabadabb mozgásában nyilvánult. Ez pedig annál nagyobb súlylyal bírt, mert a magyarság talán soha oly egyetértő és összetartó nem volt, mint akkor; azok, a kik magyar létükre a Bach-korszak

alatt szolgálatot vállaltak vagy szolgálatban maradtak, a legkritikább esetben kerültek el a hazafias társadalomból való kiközösítést, melyet pedig sem decretálni, sem kikürtölni nem kellett — sőt nem is lehetett — de a mely, mint egy Kain-jegy rajtamaradt azért mégis az illetőn s elrejtendő nem volt. Emlékszem, hogy abban az időben egy csoport-fényképet láttam, melyen a társaság egyik tagjának a feje le volt ragasztva; az az erkölcsi lefejezést jelentette. Igaz, hogy a kik ebben a kiközösítési actióban a lehangosabb szót vitték, nem voltak mindig a legelvhűbbek; ismertünk egy szepesi urat, a ki valahányszor egy hivatal kedvéért eltévelyedett magyarul találkozott: az utcán, utána pillantva, végtelen megvetéssel mondta ki rá a sententiát: «Pendebit!» — függni fog — t. i. az akasztófán; s később ő maga is ráfanyalodott a hivatalra.

A szabadabb mozgás, a tekintélyét veszített hatalomtól való félelem megszűnt megglátszott a mi vidékünkön is.

Az ötvenes évek vége táján a környékbeli hazafias érzelmű úri nők — köztük anyám is — rokonunk, Dessewffy Gyula kezdeményezésére elhatározták, hogy a héthárs-vörösalmai ütközetben 1849. nyarán elvérzett honvédek emlékét oszloppal fogják megörökíteni. A szerény köemlék: egy félig letört, megkoszorított oszlop, rajta fölfrásképen csakis a csata éve és napja — többet akkor kockáztatni nem lehetett — közadakozásból elkészült, s éjnek idején szép csöndben fölállították közvetlenül az eléggé élénk forgalmú országút mellett, egy patak partján. Senki sem bántotta, nyomozás sem volt miatta, a hatóság jónak látta ignorálni az egészet. Most, néhány év előtt, az emléket egy kiemelkedő dombra vitték át, ott szép talapzattal, kegye-

II. Rákóczi Ferencz.

Ira: **dr. Dessewffy István.** (Folytatás.)

Ezalatt az elégtelenség nőttön nőtt Magyarországon. Okai az elnyomás s a be nem teljesült remények voltak. Kevéssel előbb történt ugyanis, hogy az egyesült magyar és német hadaknak sikerült kiűzniök az országból a törököt, mely annak nagy része fölött harmadfélszáz éven át uralkodott. Óriási volt az öröm és megelégedés akkor az egész Magyarországon. Végre beteljesedett a nemzet forró óhajta, melyért hosszú időn át hiába könyörgött az egek Urához s hullott vére a vég nélküli háborúkban. Azt hitték, hogy immár szabad országban, megelégedetten s a nélkül fognak élni, hogy szeretteikért és vagyonukért örökösön rettegniök kelljen. De nem így történt.

A bécsi udvarban nem értették meg a nemzet vágyait. Nagy haderejüket az országban marasztották s a szegény népekkel azt fentartani. Hogy ez meglehessen, az adókat törvénytelenül felemelték az eddigi kétszeresére, háromszorosára s új adókat hoztak be; többek között annyira fölemelték a só árat, hogy a szegény nép ételét csak sóltanul ehetette. Ha valaki nem tudta az adóját megfizetni, katonaságot küldtek a házára. A német zsoldosok aztán összálltak, elrabolták a gazdák vagyonát, feleségeiket és leányaikat pedig a magukénak tekintették. Mások meg összefogdoszták a földműveseket és iparosokat s kényszerítették, hogy hónapokig ingyen dolgozzanak a katonaságnak, mialatt családjuk akár éhen is halhattak. Vagy elszedték pénzüket, learatott gabonájukat, elhajtották marháikat slovaikat.

A nép nagy része nem tudta elviselni ezt az életet, elbujdosott a hegyek közé vagy a pusztaságokba s rablással, fosztogatással tengette életét. Vándor csapatok jártak helyről helyre, mint pásztor nélküli nyáj, szabadság után sóhajtozva, Rákócziban reménykedve. A mi tójtáink is azt énekeltek:

Rákóczi, Rákóczi lapaju ce v noci
Lapaju ce vodne
Na pomocu podzme.

Majd itt, majd amott fegyverhez nyúlt a tömeg, s tüzes vágyódás fogta el a lelkeket, megboszulni a sérelmeket s kamatostul adni vissza a németnek a szenvedett bántalmakat.

Bécsben ilyenkor az volt az elv, ebet ebbel maratni. Összeveszteni a magyarokat egymás között s aztán kijátszani egymás ellen az egyes csoportokat. A népet ráuszítani a nemességre, a tótságot a magyarokra, a katolikusokat a protestánsokra. Hiszen ürtügy mindig van rá elég.

Most is ehez a régi recepthez folyamodtak Bécsben, s azt hitték, tervük sikerülni is fog, különösen a katolikusoknál, kik nagyon el voltak keseredve a protestánsokra, mert azok a Thököly felkelés idejében sok katolikus falut pusztítottak el. Nem is nagyon bánták volna, ha annál marad a dolog, hogy néhány templomukat elveszik, egy pár papjukat elkergetik. De a bécsi udvar más eszközöket használt. Elpusztította a protestáns falvakat, kiűzte lakóikat a hegyekbe Egyre-másra fo-

gatta, kínoztatta, akasztatta őket s szerette volna, hogy a katolikusok ezt utána tegyék. De azok magyar katolikusok voltak s másképpen gondolkoztak. Arra tanították őket gyermekkorukban, hogy a boldogságos Szűz az édesanyja minden magyar embernek. A protestánsok is édes testvéreik. De vajjon jó ember-e az, ki sanyargatja, nyomorgatja testvérét? Hiszen mint gyermekek együtt játszadoztak a napsütötte réteken. S hogy megöregedtek, együtt beszéltek meg az ország dolgait a tűzhely lángjánál. Együtt szántottak, együtt harcoltak... S a szeretet fényénél meglátták azt a rút szövevényt, melylyel mindnyájukat egyformán akarták behálózni. S közös erővel szagatták széjjel azt.

Ugyanilyen lett az eredmény az uraknál s a népénél, a magyarnyelvű s a másnyelvű magyaroknál. Az izgatás nem lehetett elég erős, hogy köztük a nyolc-százados együttest közös öröm- és szenvedés köteleiket felbontsa. Ellenben az elnyomást mindnyájan érezték. A szabadság mindnyájuknak egyenlően kedves volt s készek valának védelmére. Csak közös vezér kellett még, kiben mindnyájan megbízhattak. S ez csakis Rákóczi Ferencz lehetett. Egyedül az ő személye egyesíthette össze, mint ő maga írja: házának s őseinek tekintélyénél fogva a hasonlóan gondolkozók terveit s szerezhetette meg a szövetségnek a külföldi keresztény fejedelmek barátságát.

Az 1703. év április havában történt, hogy Rákóczinak, a ki a lengyelországi Brzezanban időzött, tudtára adták, hogy két ember keresi az egész vidéken, kik állítólag Magyarországból jöttek. Titokban magához hívatta őket, hogy megtudhassa jövetelük célját. Boldogan, hogy megtalálták jó urukat, esdve kérték Rákóczit, jöjjön be az országba s állana élükre, mert csak egyedül ő adhatja vissza a népek szabad lélegzetét. Rákóczi követet és zászlókat küldött velök az országba, majd maga is elindult csekély lengyel had kíséretében.

Kicsiny had fogadta az ország határán, köztük kevés puskás, s többi rozsdás kardokkal, kaszákkal, sőt botokkal felszerelve, nagyobbára szegény, földhöz ragadt bujdosó nép, a kiket a német önkény űzött el lakóhelyeikről. Ott voltak a rutének papjaik vezetése alatt. Voltak katolikusok, protestánsok, németek, tótok, magyarok. Fegyverük alig volt, ruházatuk rongyos, de a lelkesedésük nagy és őszinte volt. Mikor meglátták Rákóczit, odarohantak hozzá, összecsókkolták kezeit, ruhája szegél,ét, a ki hol érte. A fenyvesekkel benőtt hegyek visszhangozták kiáltásaikat: „Megjött Rákóczi, a mi szabadítóink!” A régi, rozsdát ropogtat s megszólalt a tárogató fájdalommal, de diadalmasan. Azoknak az embereknek, a kik ott összegyűltek, mindenük veszendőben volt: családjuk, becsületük, nyelvük, szabadságuk, vagyonuk. S ez a daliás barna herceg azért jött haza, hogy azokat visszaszerezze. Egyenes, becsületes lélekkel ajánlták hát cserébe amijök még megmaradt: életüket és véréket. A mint az egykorú kurucz-dal mondja:

„Kiontatom vérem apámért, anyámért,
Megölettem magam szép gyűrűs mátkámért,
Meghalok én még ma magyar nemzetemért.”

letes fölrással, kerítéssel látták el, s a fölavatási ünnepélyen közéletünk veteránja, Bánó József emlékezett meg lelkes beszédében a csatáról és az emlék első fölláítóiról.

Soha a környékünkbeli társas-élet olyan élénk és mozgalmas nem volt, mint akkor; vendégeskedések, téli és nyári mulatságok, látogatóba-járások és nagy vadászatok egymást érték. Igaz, hogy többen is voltunk akkor birtokosok, mint most. Ha apám naplójában lapozok, olyan helyek, olyan családok neveit olvasom benne, melyekre már visszaemlékezni sem tudok: nem csoda, mert hiszen ismertem vidékünkön olyan úrilakot, a melyben még magam voltam legénykoromban (ha máskor nem, hát kortesúton), látogatóban, és a melynek rombaldölt falai közt most fű nő.

A «Szózat» és a «Himnusz» éneklése nálunk is már akkor kezdett divattá, vagy inkább hazafias szokássá válni, egyelőre a magánházakban, társas összejövetelek alkalmával, később aztán kivitték az utcára, énekeltek minden nyilvános sokadalomban. Akkor még ezeket a dalokat is a hazafias teljes értékű megnyilatkozásának tekintették, nemcsak a «Kossuth-nótát», pedig az is épp oly ismeretes volt.

Az akkori hatalom tetetlenségét s minden vállalkozásának sikertelenségét semmi sem bizonyította fényesebben, mint az úgynevezett «protestáns pátens» esete.

Tudvalevőleg gróf Thun Leo csász. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1859. szeptember 1-jén egy császári nyiltparancs kibocsátását eszközölte ki, mely a «két hitvallású evangélikus egyház» törvényekben biztosított önkormányzati jogának teljes mellőzésével, azok jövőbeli szervezetét és kormányzatát rendeletileg szabályozta. E nyiltparancs ellen talpra állt nemcsak az egész protestantizmus, de az egész magyarság; a tilta-

kozó gyűlésekben és azokat követő lakomákban résztvettek más vallásúak is, még a katolikus klérus tagjai közül is többen, mert mindenki érezte, hogy itt nemcsak egy hitfelekezet jogairól van szó, de a hatalom benyomulásától a törvényekkel körülzárt önkormányzat oly terére, melyet addig még az abszolutizmus is megkímélt. Az elszánt küzdelem vége a pátens visszavonása és a Thun bukása lett.

Ebben a küzdelemben az első csatakiáltás, mely mindenütt visszhangra talált, a mi Felvidékünkön hangzott el. Késmárkon tartotta szept. 27-ikén az ágostai hitvallásnak tiszai superintendenciája egyházkerületi gyűlését. Ebben Máday Károly, ki a Berzeviczy Titusz lomniczi házában, a jeles fró és egyházkerületi felügyelő, Berzeviczy Gergely unokái mellett nevelősködött több évig s kevéssel később a tiszai kerület superintendense lett, vitte a főszerepek egyikét; a másikat nem kisebb ember, mint Zsedényi Ede, az aulikusnak ismert udvari tanácsos, az udvari kancellária volt referense, a ki oly éles és tüzes beszédben kelt ki a pátens ellen, hogy «közszendhaborítás» miatt Mádayval együtt perbe fogták. A kassai törvényszék négy havi, az eperjesi fő-törvényszék nyolcz havi börtönre ítélte Zsedényit. Közönséges rabként tartották Kassán fogva, míg a legfelsőbb kegyelem — nagyon rövid idő múlva — vissza nem adta szabadságát, s ekkor Kassa egész lakossága diadalmenetben, a «Szózat» éneklése mellett kísérte őt börtönéből lakására.

Zsedényit akkoriban sokat dicsőítették a mi katolikus házukban is. Úgyis mint személyes ismerőst, mert atyám fiatalkora óta Pozsonyból ismerte őt, s néhány évvel amaz események előtt egész családuknak találkozott vele Tátrafüreden.

S a tábor közepében piros selyem-zászló volt kitűzve. Aranybetűkkel hímezve rajt a Rákóczi neve. Közepén kép, jóságos asszony-arc tekint ki róla, fején az ország koronája: Mária, Magyarország patronája. S a lobogó lágyan leng a hús reggeli szellőben. A tótok, rusznyákok leborulnak előtte, sőt maguk a kálvinista hajdúk, a kik még nemrégén vad dühhel pusztították a katolikus templomokat, megindultan, könnyes szemekkel néznek a zászlóra s a képre, mely alá ez a két szó volt írva, mely mindnyájuknak egyenlően kedves vala: «A hazáért és szabadságért». (Folyt. köv.)

Városi közgyűlés.

— 1906. november 14. —

A szerdán d. u. 3 órákor megtartott városi közgyűlés csekély érdeklődés mellett folyt le.

Napirend előtt dr. *Balpaty Imre* — mint a viriliták névjegyzékének összeállításával megbízott küldöttség egyik tagja — szólalt fel s kijelentette, hogy azokat a tévedéseket, a melyekre lapunk felhívta a közönség figyelmét, a küldöttség nem szándékosan és nem rossz-hiszeműen követte el. Ezt a kijelentést a képviselőtestület tudomásul vette.

A közgyűlés legfontosabb tárgya az 1907. évi költségvetés megállapítása volt. Ezt megelőzően tudomásul vette a képviselőtestület a polgármester jelentését az 1906. év III. negyedében megtartott pénztárvizsgálatokról és elhatározta, hogy a téglagyár nagybővítésére szükséges 1500 négyszögöl területű szántóföldnek négyszögölenként 1 korona 10 fillérrel leendő megvétele ügyében 30 nap mulva közgyűlést tart.

A költségvetés tárgyalásánál a polgármester bemutatatta úgy a tanácsnak, mint a szakosztálynak a javaslatát, a melyek között az a különbség, hogy a tanácsi javaslat szerint az 1907. évi pótdadó 61% lett volna, a szakosztály pedig ezt a gyepmesteri telep áthelyezési költségének törölése által 53%-ra szállította le.

A két javaslat körül élénk vita fejlődött, a melyben elsőnek dr. *Csatary Ágost* szólalt föl. Hangsúlyozta, hogy a gyepmesteri telep áthelyezésének elodázása olyan veszedelmet rejt magában, a melynek következményei kiszámíthatlanok. Tarthatlan állapot, hogy a gyepmesteri telep a város felső részén legyen, mert így a Tarcza víze, a melyet a tarczparti szegényebb sorsú lakosság nemcsak mosásra, de főzésre és ivásra is használ, állandó fertőzésnek van kitéve. Kéri, hogy a képviselőtestület a tanácsi javaslatnak megfelelően akként állapítsa meg az 1907. évi költségvetést, hogy abban a gyepmesteri telep áthelyezésének költségei is benne legyenek.

A tanácsi javaslat mellett szólaltak fel *Baumöhl* és *Zaborovszky* képviselők is.

A szakosztályi javaslatot dr. *Schmidt Gyula* védelmezte s kifejtette, hogy elvileg ő is helyesli a gyepmesteri telep áthelyezését, de mert a város kiadásai évről évre fokozódnak, indítványozza, hogy a szakosztályi javaslat elfogadásával, a gyepmesteri telep áthelyezésének költségeit törölve, az 1907. évi költség-

Most aztán már nyíltan és hangosan folyt a küzdelem. Egyik oldalon állt a magyar társadalom, mely érezte, hogy az önkényuralom napjai meg vannak számlálva, változásnak kell bekövetkeznie, a jövő csak jobbat hozhat s ennek siettetésére áldozatot hozni, kellemetlenségeket elviselni érdemes; a másik oldalon a hatalom, mely lépésről lépésre hátrálni volt kénytelen a lábai alatt ingadozó talajról de el nem mulasztotta visszavonulását — legalább boszúállásképpen — nyers erjének néhány hihetetlenül brutális kitérésével fedezni.

1859. évi október 27-ikén volt százéves fordulója a Kazinczy Ferencz születésének. Régóta folytak csöndben az előkészületek annak megünneplésére, de mert mindenki tudta, hogy ez kedvező alkalom lesz a nemzeti közérület hatalmas megnyilatkozására, a hatóság mindenféle akadályokat gördített a kezdeményezők útjába. A kevéssel előbb újra fölélesztett akadémiában báró Eötvös József, Szász Károly, Toldy Ferencz, Tompa Mihály és az elnök, gróf Dessewffy Emil közreműködésével ünnepelték a Kazinczy emléket; december végén azután sikerült a Kazinczy sírjánál, Széphalmon is megtartani a rég tervezett ünnepélyt, melyben Isten szabad ege alatt, a téli idő ellenére mintegy négyezer ember vett részt nagy lelkesedéssel, a vezérszerepet báró Senyey Pál, gr. Andrássy Gyula, Erdélyi János, Szemere Miklós vitték s utána még bankettet is rendeztek Sátoraljayhelyen. A vidék majdnem mindenütt kivette részét az ünnepelésből; Eperjesen a Kollégium újra föléledt Magyar Társasága, melynek valamikor Kossuth is tagja volt, rendezte a Kazinczy-ünnepélyt s Herfurth József tanár mondott emlékbeszédet.

(Folyt. köv.)

vetést akként állapítsa az 1907. évi pótdadó 53%
Faragó József taná-
vábbá dr. *Holenia* főorv-
szólása után a képvisel-
nében a szakosztály ja-
E szerint az 1907. é-
az 1907. évi összes kiadás

a melynek fedezésére 5
eső pótdadót állapít me-
A költségvetés leta-
viselőtestület, hogy a
allomási meghosszabb-
allami úton kell fektet-
kiállítja ugyanazt a köt-
1904-ben a Sebes felé-
Végül megtagadt
András községi illető-
szinigazgatónak 500 k-

A vándortá

Mikor *Balogh Bertal*
dortárlat eszméjét felve-
nek, de kivihetetlenne-
is jóakarató mosolyly-
rendszeresítését, mert
voltak arról, hogy a v-
de képeket eladni ne-
is csak 39 képet adt-
biztos tudatban, hogy
meikbe. S a most rend-
tárlattal *Balogh Bertal*
tárlatot is lehet rend-
vidéken, ha valaki te-
gálatába lép, fáradság-
egy év óta lelkesített
ban a fővárosi művé-
három hónap óta de
S íme, az eszme meg-
lelkesedése, hatalmas
művészi ízlése létre-
anyagában gazdag, el-
sítő. Ennek a szép e-
sítása örök érdeme
magyar művészet, a

Az eperjesi vándor-
nyitottuk meg ünne-
volt A városi Vigad-
előkelő közönség gy-
bármegyenk és város
Bertalban igazgatósá-
Albertet és jelentést
nyitásra kész, a kö-
várja öngyerméltóság-
végett; mire dr. *Ber-*
Tudományos Akadé-
nöke, megjelent a
tisztkarának kíséret-
josan megjelentezte
Himnusz, a melyet
ev. theol. akadémia
mellett. A Himnusz
Sárosvármegye sze-
védnöke, egyszerű,
séget és felkérte dr.

Dr. *Berzeviczy A-*
nagy érdeklődése k-
latokban gazdag, n-
„Méltóságos Fő-
Méltóságod igye-
a védnökök egyke-
nyissam. Megtisztel-
e fölszólítás engen-
az az író volna, a
egy könyvhöz, a
Képzőművészeti Tá-
nyilatkoztam a kiáll-
hogy annak díszét
osztani. Azonban
és nagylelkű volt
velem szemben, ho-
juttatott, minthogy

vetést akként állapítsa meg a képviselőtestület, hogy az 1907. évi pótdadó 53% legyen.

Faragó József tanácsos felvilágosító jelentése, továbbá dr. Holénia főorvos és dr. Csátray Ágost hozzászólása után a képviselőtestület 15 szavazattal 12 ellenében a szakosztály javaslatát fogadta el.

E szerint az 1907. évi összes bevétel 427,846 K. 30 f. az 1907. évi összes kiadás 534,434 „ 60 „
a hiány tehát 106,588 K. 30 f.,
a melynek fedezésére 53% általános és 3% házadóra eső pótdadót állapít meg.

A költségvetés letárgyalása után elhatározta a képviselőtestület, hogy a vízvezetési csőhálózatot a vasúti állomásig meghosszabbítja, s mert a vízvezeték az állami úton kell fektetni, az államkincstárral szemben kiállítja ugyanazt a kötelező nyilatkozatot, mint a melyet 1904-ben a Sebes felé vezető állami útszakaszra adott.

Végül megtagadta a képviselőtestület Matisz András községi illetőségének elismerését, és Micsey szinigazgatónak 500 korona segélyt adott

A vándortárlat megnyitása.

Mikor Balogh Bertalan a felsőmagyarországi vándortárlat eszméjét felvetette, mindenki szépnek, nemesnek, de kivihetetlennek tartotta. Maguk a művészek is jóakarató mosolylyal fogadták a vidéki kiállítások rendszeresítését, mert hiszen szomorú tapasztalataik voltak arról, hogy a vidéken kiállítást rendezni lehet, de képeket eladni nem. Ez évben a nagy Szegedre is csak 39 képet adtak a főváros művészei abban a biztos tudatban, hogy ezek is visszakerülnek műtermekbe. S a most rendezett felsőmagyarországi vándortárlattal Balogh Bertalan fényesen bebizonyította, hogy tárlatot is lehet rendezni, képeket is lehet eladni a vidéken, ha valaki teljes erővel a nagy eszme szolgálatába lép, fáradságot nem kimélve dolgozik Balogh egy év óta lelkesítette lángoló hévvel, szóval és írásban a fővárosi művészeket, karolják fel az eszmét, és három hónap óta dolgozik, fárad, lelkesít a vidéken. S íme, az eszme megvalósult! Csüggedést nem ismerő lelkesedése, hatalmas egyénisége, nagy akaratereje, művészi ízlése létrehozta a vándortárlatot, a mely anyagában gazdag, elrendezésében izléses, lelket nemesítő. Ennek a szép eszmének ilyen sikeres megvalósítása örök érdeme Balognak; hálás lehet iránta a magyar művészet, a magyar közönség.

Az eperjesi vándortárlatot nov. 15-ikén d. u. 4 órakor nyitottuk meg ünnepélyesen. A megnyitás impozáns volt. A városi Vigadó nagytermében igen szép számú, előkelő közönség gyűlt össze, a kik között ott láttuk vármegyénk és városunk színe-javát. 4 óra után Balogh Bertalan igazgató felkereste szállásán dr. Berzeviczy Albertet és jelentést tett arról, hogy a kiállítás a megnyitásra kész, a közönség együtt van és szeretettel várja önmagmértősködését körébe a kiállítás megnyitása végett; mire dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, a kiállítás egyik védnöke, megjelent a kiállításon a sárosi nagybizottság tisztikarának kíséretében. Berzeviczyt beléptekor zajoson megéljenezte a közönség. Majd felhangzott a Himnusz, a melyet precíz összhangban adott elő az ev. theol. akadémiai kis-kar Fabry Viktor vezetése mellett. A Himnusz elhangzása után Semsey Boldizsár, Sárosvármegye szeretett főispánja, a kiállítás másik védnöke, egyszerű, szép szavakkal üdvözölte a közönséget és felkérte dr. Berzeviczyt a kiállítás megnyitására.

Dr. Berzeviczy Albert a közönség osztatlan figyelme, nagy érdeklődése közben mondotta el alábbi, gondolatokban gazdag, magas szárnyalású szép beszédét:

„Méltóságos Főispán úr, tisztelt Közönség!

Méltóságod igen megtisztel, midőn engem, mint a védnökök egyikét, szólít föl, hogy a kiállítást megnyissam. Megtisztel, de egyúttal zavarba is hoz, mert e fölszólítás engem oly helyzetben talál, a minőben az az író volna, a kit fölhívnak, hogy előszót írjon egy könyvhöz, a melyet még nem olvasott. Én a Képzőművészeti Társulat kitüntetett főhívására késznek nyilatkoztam a kiállítás védnöki tisztjét elfogadni, tudva, hogy annak díszét velem kiváló férfiak fogják megosztani. Azonban a kiállítás rendezősége oly elnéző és nagylelkű volt velünk, védnökökkel, vagy legalább velem szemben, hogy nekem semmi más teendőt nem juttatott, minthogy a kész kiállításban gyönyörköd-

hessem. E szerint én a kiállításról most még nem szólhatok s ha ebből az alkalomból értekezést akarunk tartani kiállításokról általában és vándorkiállításokról különösen, rögtön szemben találom magamat egészen jogosult türelmetlenségével annak a közönségnek, a mely nem azért jött ide, hogy az én beszédemet hallgassa, hanem azért, hogy a kiállítást megnézze.

Én ennek következtében nagyon rövidre szabom a mondandóimat. Mindenekelőtt, azt hiszem, csak a közérzetnek felelek meg, a midőn köszönetet mondok az Orsz. Képzőműv. Társaságnak és különösen a vándorkiállítások buzgó és fāradhatatlan rendezőjének: Balogh Bertalan úrnak azért, hogy a művészet terjesztésére irányuló legújabb érdekes és fontos kísérletnek, a vándorkiállításoknak Eperjest is egyik színterül választották. Kevesen ismerik Eperjes közönségét oly régen és oly jól, mint én s ezért én inkább, mint bárki, bizonyíthatom, hogy e közönség tud minden szépért és nemesért lelkesülni s így bizonyára méltányló rokonszenvenvel fogja fogadni a kiállítást is. Minden művészeti kiállítás sikere két tényezőtől függ: a művészetet kedvelő közönségtől és elismeréseméltó művészi termeléstől; hogy itt az első tényező nem hiányzik, azt tudom, hogy a második tényező is megvan, arról már szemlénk fog bizonyosan meggyőzni mindnyájunkat.

A képzőművészeti kiállítások decentralizására irányuló törekvésnek teljes jogosultságot ad az a körülmény, hogy nálunk a képzőművészet valóban oly fához hasonlít, mely hamar igen magasra és terebélyesre nőtt, de gyökereivel túlságosan szűk talajra van korlátozva. Ha ezt a fát — mindnyájunk büszkeségét — katasztrófától megóvni akarjuk, okvetetlen szélesítenünk kell a talajt, melybe gyökereit bocsáthatja: a művészetet közönségünk szélesebb köreiben kell élet-szükségletté tennünk.

Én ez alkalommal is, mint mindig, csak két dologra akarnám buzdítani közönségünket és a művészeket. A közönséget arra, hogy nem követve vakon jelszavakat és teóriákat, de még idegen véleményeket és tanácsokat sem, induljon a maga saját ép érzéke és kiművelt érzése után. A művészeket pedig arra, hogy nem keresve, miben érnek el mások sikert, mi a divat, mit bámul meg vagy mit kíván a közönség: nyújtsák azt, a mi igazán lelkekből jön. Mert olyan csodálatos az emberi természet, hogy minél kevésbé keresi egyik a másikat, annál biztosabban találja meg, és minél többet ad az egyik a magából, annál inkább gazdagodik a másikéban. Remélem, ez a kiállítás is egy lépés lesz azon az úton, melyen haladnunk kell, ha művészetünket felvirágoztatni akarjuk s a mely oda vezet, a hol művész és közönség megértik és megszeretik egymást.

Ezzel — a Méltóságod szives engedelmével — a kiállítás megnyitottának jelentem ki

A közönség a nagyhatású megnyitás után zajosan tüntetett dr. Berzeviczy Albert mellett, ki legmagasabb kulturai állásában is szeretettel ápolja azokat a köteleket, melyek őt szülővármegyéjéhez fűzik. Ezután Balogh Bertalan átnyújtotta Berzeviczynek a kiállítás dísz-katalogusát s bemutatta a tárlatot. A tárlat művészi értékéről külön emlékezünk meg. Itt csak annyit jegyezzünk meg, hogy a tárlat művészi elrendezése a leg-rafináltabb igényeket is kielégíti, a dúsan alkalmazott zöld virágdísz, a jól elhelyezett piros zsöllyék az egész kiállítást interieur-szerűvé teszik; a látogató nem érzi, hogy sablonos kiállításban van — ellenkezőleg: a tárlat összes termei lakályosak, meleg és felderítők. A falakon pompázó színharmóniát érdekessé és értékesé teszi az az örvendetes körülmény, hogy a paraventekről Magyarország összes nagy művészei tolmácsolják színekben és vonalakban érzéseiket. A kiállítás ily izléses elrendezésében az igazgatón kívül — kit a tárlat adminisztrációs ügyei nagyon igénybe vesznek — kiváló érdeme van Bruck Miksa festőművésznek, a ki közönségünket fáradságos és izléses munkájával szintén nagy hála kötelezte.

Itt van tehát a szép tárlat, most már Eperjes városának — az egész ország által elismert művelt közönségétől függ, hogy ez a kiállítás városunkban is teljes eredménnyel záruljon. Nem akar ez biztatás lenni, mert nagyon jól tudjuk, hogy erre itt, nálunk nincs szükség: ott lesz a kiállításon mindennap minden jóérzésű, műpártoló eperjesi.

A megnyitás napján este 8 órakor Semsey Boldizsár főispán, vármegyeházi lakásán fényes vacsorát adott dr. Berzeviczy Albert tiszteletére, melyre hivatalosak voltak a fővárosi vendégek és a kiállítás főbb rendezői. A vacsora rendkívül kedélyes hangulatban folyt le, a miben nagy része volt a szeretetreméltó, kedves háziasszonynak és a népszerű házigazdának.
Dr. Wallentinyi Samu.

Eperjesi vándorkiállítás.

Immár másodizben nyílik meg városunkban a Képzőművészeti Társulat által rendezett vándortárlat. Az a tény, hogy ez a tárlat körútjában az első között Eperjes városát keresi fel, élénken tanúskodik a mellett, hogy az illetékes körök városunk lakosságát művészeti érteke és fogékonysága szempontjából magasra értékelik. Kétségtelenül indokolt ez a felfogás, de túlzás volna annak állítása, hogy a művészet szeretete nálunk általános. Addig, míg előkelő és vagyonos embereink lakásuk falait silány nyomtatványokkal, a legjobb esetben saját — kontár festők vagy rajzolókat által készített — arcképekkel aggatják tele, addig egész társadalmunkra vonatkozólag a művészet felismeréséről, szeretetéről vagy pártolásáról szólni nem lehet, mert az egyesek művészpártolása magára az egész társadalomra nem hat ki. Még nem ment át nálunk köztudatba az a felfogás, hogy a lakás szépségét a benne felhalmozott műkincsek és elsősorban az értekes és szép képek adják meg; e nélkül a lakás bútorraktárhoz hasonlít.

A vándortárlatok célja tehát a művészeti ízlés nevelésén és felkeltésén felül az is, hogy azokat, a kik a szükséges anyagi eszközökkel rendelkeznek, a képvásárlásra buzdítsák. Ezzel lehetővé válik, hogy fiatal művészeink műveiket értékesíthessék, miáltal további fejlődésük és haladásuk előmozdíttatik.

De objektive véve is, a képvásárlás nem fényűzési kiadás, hanem hasznos beruházás; miként egy műemléké vagy ékszeré, úgy emelkedik a kép értéke is évről évre, a művész fejlődésével, hírnevével párhuzamosan.

A képvásárlás terén nálunk még igen nagy a közöny és tartózkodás, sőt — hogy úgy mondjam — a szakértelem-hiány. Az, a ki belső értékkel egyáltalán nem bíró nyomtatott 50—100 koronát könnyen kiad, az drágának tart egy jó, eredeti olajfestményért kért 200—300 korona vételért, pedig a nyomat értékét soha vissza nem kaphatja az eredeti festménynek az értéke pedig mindig megvan, sőt a legtöbbször néhány év múlva az adott ár tízszeresére emelkedik.

A Vigadó termeiben közszemlére kitett tárlat igen gazdag. A képek száma a 200-at felülmúlja. Találkozunk itt a legjobb nevekkkel, jóllehet egyik-másik művésznünk távollétével tündököl. Ezen művészeink, úgy látszik, nem bíznak a vidék művészpártolásában, az erkölcsi sikerre pedig nálunk, úgy látszik, nem áhítoznak.

Szinyei Mersé Pál ugyanis csupán önarcképével szerepel. Zemplényi Tivadar, László Fülöp képet egyáltalán ki nem állítottak, Bencsúr Gyula pedig csak két kisebb és nem eladásra szánt képpel van képvisele. Mindennek dacára a képkiallítás — úgy minősége, mint elrendezése szempontjából — az előző képkiallítást jóval felülmúlja, a mit annak tulajdoníthatunk, hogy a rendezés céljából nálunk időző Bruck Miksa festőművész és a kiállítás igazgatója: Balogh Bertalan, teljes tudásukkal és ízlésükkel válogatták össze és rendezték el a képeket.

Nem szándékozunk minden egyes képről részletes bírálatot adni, csupán egyes irányító megjegyzésekre szorítkozunk. A festői iskolák és törekvések mindegyike képviselve van a tárlaton. A régi irányt, mely a forma tökéletességében és a színek előírás szerinti harmóniájában jut kifejezésre, képviseli Bencsúr Gyula, kinek 17. sz. alatt kiállított arcképe ezen iskola előnyeit és hátrányait teljes mérvben feltünteti. Az ő modorában fest Balló Ede; Gyulai Pált ábrázoló arcképe teljesen befejezett, komoly munka. A régi iskolához tartozik Madarász Viktor is, kinek gyönyörű képeit a Nemzeti Múzeumban csodáltuk. Ezekkel szemben a nálunk kiállított Rákóczi-képe — sajnos — óriási hanyatlást mutat. Bencsúr-stílusban fest Éder Gyula is.

Teljesen befejezett művészetet tüntetnek fel Bruck Miksa művei; képei közül a 27. sz. BARTFAI KONYHA, melyhez hasonló képe a Nemzeti Múzeumban van,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megszünteti a köhögést, vialadékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értékes utazástokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Elgátló orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ám Svájcban 4—6 koronára.

úgy a hangulat, mint a technika szempontjából valóban kiváló művészi alkotás. Még talán kiválóbb a 26. számú **TEMPLOMKÉP**, mely különösen a színek harmóniájával hat.

Mednyánszky László báró 114. sz. Téli estéje elsőrangú alkotás. Ezen képe a san-louis-i kiállításon aranyérmet nyert. Ugyancsak szépek a 212. és 228. számú képei; mindenütt kifejezésre jut az a fenséges nyugalom és befejezettség, mely csupán nagy művészek sajátossága. **Szinyei Merse** Pál önarcképét dicsérni felesleges. Ügylátszik, a rendezés figyelemmel volt arra, hogy az ő képeivel kapcsolatosan csupán elsőrangú képeket élvezhessünk, mert ugyanazon a falon látjuk képviselve a legkiválóbb festőinket. **Nagy Zsigmond** A falu rózsája című képe az idei tavaszi kiállításon a főváros 4000 koronás díját nyerte el. A modern iskolát képviseli különösen **Grünwald** Béla 57. sz., **Festés alatt** című képe, a széles ecsetkezelés és plasztikus színezés szempontjából kiváló alkotás. Ily realiztikus alapon fest **Fényes Adolf** is, s jóllehet a hivatásos kritika festőmodorát elsőrangúnak tekinti, a laikus ily modorú képeit élvezni nem képes. **Hegedűs** László **HERKULES** cz. nagyarányú képét már az első tárlatról ismerjük; hasonlóan jó képe a 61. sz., **LÁMPA** MELLETT cz. is. Szép **Kardos** Gyula 73. sz., **A SZAKÉRTŐ** cz. képe, úgyszintén **Skutecký** Döme **ELMÉLÁZVA** cz. képe is. A hangulatfestők között kiválik **Szlányi** Lajos zagypartai képeivel, — úgyszintén **Spányi** Béla is; a **Tölgyessy**-képek mintha gyengébbek volnának a szokottnál. Különös megemlést érdemel még **Kann** Gyula 70. sz. képe, **Knopp** Imre 88. sz. képe és **Poll** Hugó pastell-képei; bámulatos, hogy mily finom színhatást és hangulatot képes ez a művész a színes krétával kihozni.

Bosznay István és **Zombory** Lajos fényes technikájával hat, **Bruck** Hermina csendéletei e genreben kiválóak. Szép **Edvi** Illés Aladár 40. sz. tájképe. Úgyes alkotás továbbá a **Keményffy** Jenő női-arcképe is; a képen a Vígyszínház művésznőjét, **Kertész** Ellát véljük felismerni. **Márk** Lajos eredeti, de excentrikus felfogásával és színeivel a modern festők egyik legkiválóbbja; **Fendrassik** Jenő képei nyugodt harmóniával hatnak. Nagy kvalitású művészeknek ígérkeznek **Nyilassy** Sándor és **Nagy** Vilmos. Ez utóbbinak **Irfúság** cz. képe erőteljes és biztos tudásra vall.

A szobrászat egyik legkiválóbb képviselője: **Zala** György, két szép bronz-szobrot állított ki; a kisebb szobrok is teljes mérvben kiállják a kritikát.

Dr. Horovitz Gyula.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Népszerű felolvasás. A Széchenyi-kör nov. 11-ikén, vasárnap tartotta első népszerű felolvasását a Vigadó nagytermében. Felolvasott **Lévay** István, kassai kereskisk. igazgató **«A régi s az új Rómáról»**. Felolvasó bemutatatta a régi Rómának azon nagyszerű építményeit, a melyek ugyan romokban maradtak ránk, de még most is hirdetik e városnak egykori nagyságát és hatalmát. Az új Rómára vonatkozó részben különösen a nagyszerű alkotású templomokkal foglalkozott a felolvasás s bemutatatta a bennök felhalmozott festészeti és szobrászati műremekeket. A felolvasás rendkívüli érdekességével mindvégig lekötötte az igen nagy számban megjelent közönség figyelmét, mely elismerésének és tetszésének az igen kedvelt felolvasó iránt zajos kifejezést is adott. A felolvasás előtt **Weiss** Gusztáv ev. theologiai hallgató előadta **Ábrányi** Emilnek **«A vándormadár»** cz. költeményét, kiváló ügyességgel s melegszéggel juttatván kifejezésre a költeményben megnyilatkozó hazafias érzést. A zenét **Gönczi** Elek zenekara szolgáltatta.

Felolvasó-estély. A magyar-irodalmi szakválasztmány nov. 15-ikén tartotta első felolvasó-estélyét, még pedig a Kollégium nagytermében, mert a Kör termében vándortárlat van. E felolvasó-estély ünnep-számba megye Körünk életében, mert a felolvasó a Körnek szeretve tisztelt védnöke: dr. **Berzeviczy** Albert v. b. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia elnöke volt, a ki mindenkor odaadással ápolja, erősíti a szeretetnek azon kötelékeit, melyek őt és a Széchenyi-kört már évtizedek óta egybefűzik. Most is a legnagyobb készséggel és őrdméllel tett eleget a magyar-irodalmi szakválasztmány kérésének s eljött, hogy bemutassa egyes részleteit legközelebb megjelenendő munkájának, melynek címe: **«Régi emlékek»**. A közönség érthető nagy érdeklődéssel tekintett a felolvasás elé; a Kollégium nagytermét vármegyénk, városunk előkelő, intelligens közönsége teljesen megtöltötte. Ilyen népes, ilyen díszes publikum még soha sem volt felolvasó-estélyen. A védnök úr nagy munkájából az 1859—62. évek közé eső emlékeit tárta fel felolvasásában Eleven színekkel

ecsetelte a világsi nagy katasztrófa után bekövetkezett szomorú időköt, bánatos hangulatot, az abszolutizmus garázdálkodását; szép, élénk képet rajzolt a sárosi vármegyei világról s főleg a társadalom érdekes életéről, milyen eleven, milyen benső, mennyire hazafias volt ez az élet, mily nagy volt az összetartás a közös bajban. Szinte meglevénedett elöttünk az a kor, melyben derengeni kezdett hazánk ege, midőn remélni, bízni kezdett a nemzet a jobb jövőben. Mily élénken tüntette fel a pátenis korát, a 60-as évek nagy mozgalmait s ezek hatását a sárosi társadalmi életben! Mennyi kedves, vonzó képet rajzolt gyermekéveiből, azokról az emlékekről, melyek a fogékony gyermeki szívbe oly mélyen vésődnek be s oly sokáig élnek! Sok érdekes és értékes kulturhistóriai adatot őriz e munka, a melyek eddig a nagyközönség előtt ismeretlenek voltak s melyek a személyi, helyi vonatkozásoknál fogva különösen vármegyénkire nagyon becsesek lesznek mindenkor. A felolvasás előadása rendkívül vonzó, stílusa választékos és könnyen folyó, az egészen végigvonul az a meleg szeretet, melylyel dr. **Berzeviczy** Albert e művét megírta, s a melylyel merengeni szoktunk gyermek- és ifjúkorunk édes emlékein. A nagyközönség lelkes éljenzettel és tapssal adott kifejezést igaz szeretetének az illusztris felolvasó iránt és hálájának az érdekes felolvasásért. A műsor első pontja dr. **Raffay** Ferencné szavalata volt, a ki nagyhatással, finom színezéssel, mély érzéssel, a nála megszokott művészettel szavaltta el **Farkas Imre «De Saint Pierre kapitány»** című versét. A közönség zajos éljenzéssel és tapssal honorálta a szép szavaltat Széchenyi-körünk mindig hálásan és örömmel fog visszagondolni erre az igazán fényes, élvezetes felolvasó-estélyre. Dr. W. S.

Idegen-nyelvi estélyek. Körünk idegen-nyelvi és irodalmi szakválasztmánya **Ludmann** Ottó elnöke alatt legutóbb megtartott ülésében elhatározta, hogy e szakválasztmány alapszabályszerű működését, mely hosszú időn keresztül szünetelt, újból megkezdje. Ehhez képest, december 6-ikától kezdve, minden csütörtökön délután 6 órakor a francia, esetleg angol és olasz nyelveken való társalgás gyakorlása végett a Kör kistermében háziestélyeket rendez. Tervbe van véve továbbá külföldi folyóiratok járatása, szavaltatok és felolvasások rendezése. A közelebbi teendőikkel a szakválasztmány elnökét: **Ludmann** Ottót, és jegyzőjét: dr. **Obetkó** Dezsőt bízta meg. Ezen társalgási estélyekre a Körnek a művelt külföldi nyelvek iránt érdeklődő minden tagja megjelenhet s a megjelenésre a Kör ezúton is meghívja tagjait.

SZÍNHÁZ.

Az utolsó hét nevezetes tanulsággal szolgált **Micséy** F. Györgynek. **Kallay** Jolán fellépéseiből látható, hogy Eperjesen is van színházba-járó közönség, ha nyújt valamit a színigazgató. Egyetlen egy kiváló szereplő megtörte a közönyt s mind a három estén igen látogatott házat hozott, pedig már a szezon végén vagyunk és sok olyan előadás volt, a mely nemcsak vonzólag, de egyenesen elkedvetlenítőleg hatott a közönségre.

A színigazgató a bekövetkezett deficitért csak önmagát okolhatja, mert társulata annyira egyoldalú (t. i. csak operett-előadásokra van szervezve) s kivált a nőszemélyzet oly gyenge és javítani a hiányokon annyira nem akart, hogy a balsiker előrelátható volt.

Mi inkább azt sajnáljuk, hogy az őszi szezon jóformán elveszett s hogy ismét Eperjest használta fel a színigazgató társulata begyakorlására, mikor pedig bevonul Sátoraljaiújhelyre, társulatának jelentékeny hiányait azonnal kipótolja. Annyi bizonyos, hogy a Szepességel való egyesülés esetén, bajosan fog Eperjes **Micséy** mellett állást foglalni.

Kallay Jolán, az operett-primadonnának egyik legjelesebbje, már az első estén, **Rákosi** Jenő **«Bolond»** című operettjének **Bimbilla** szerepében, meghódította a közönséget művészi játékával és énekével, valamint igen bájos megjelenésével. Folytonos ünneplésben volt része a következő előadásokon is, a mikor **«A gésák»** **Mimozáját** és **«Katalin»** **Germain-jét** szintén nagy sikerrel adta. **Fényes** öltözékei is emelték a hatást. Szereplése életet hozott nézőtérre és színpadra egyaránt. A közönség igaz gyönyörűséggel tapsolt, újrászott s halmozta el tetszésének új meg új megnyilvánulásával a hamar népszerűvé vált primadonnát; a többi színész pedig igyekezett méltó lenni hozzája s nagyobb kedvvel játszott mindenki, és szebbek voltak úgy a díszletek, mint a toilettek.

Az első estén kivüle még **Szentes** János érdemel említést, a ki a czímszerepet nagy gonddal alakította s nyílt színen is többször zúgó tapsra birta a nézőket. **«A gésák»** szereplői közül kiváltképpen **Cserey** Irma mint jeles Molly, továbbá **Reviczky** Rózi és **Deák**, a **«Katalin»**-ban pedig **Bácskay** Julcsa emelendő ki.

Mult szombaton a **«Fecskefészek»** **Deák** Gyula jutalomjátékául került színre, csekély hatással, a minek fő-oka az volt, hogy **Deák** ismét nagy énekszerepet adott, mikor énekelni képtelen. Vasárnap este az **«Ipamuram»** szereplői közül **Tarnai** Lidia tette magát újabban dicsőre érdemessé, mert megfogadta jó tanácsunkat s nem túlzott többé. Vasárnap délután a **«Sulamith»**, hétfőn a **«Fecskefészek»** és pénteken a **«Bajusz»** félélyárakkal, telt házat vonzott.

Ma d. u. félélyárakkal a **«Gésák»**, este **Bácskay** Julcsa 25 éves jubileumául és búcsúfélélyárátul **«A toloncz»** kerül színre, hétfőn pedig **Szentes** János jutalomjátékául, **Komjáthy** kassai színigazgatóval és eperjesi műkedvelőkkel az **«Aranyember»**.

HIREK.

— **Személyi híre.** **Dr. Vályi** János, eperjesi g. kath. püspök, *ad limina visutanda* Rómába utazott s november hó végén tér vissza városunkba.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Kalmár** Mária okl. tanítónő a vörösvágási állami iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Az igazságügyminiszter **Láng** Gyula eperjesi joggyakorokot a beregszászi törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Lieb** Tivadar okl. tanítót az osztópatáki állami iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az eperjesi evang. főgimnáziumra nézve az állami felügyelet gyakorlásával **Szieber** Ede kassai tankerületi főigazgatót bízta meg.

— **Búcsú.** Ifj. **Draskóczy** Lajos, theol. akad. tanár, a ma d. e. 11 órakor tartandó istentiszteleten búcsúzik el az eperjesi evang. I. egyháztól, a melynek tíz évig lelképásztora volt.

— **Utazási ösztöndíj.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Vujcs** János eperjesi kir. kath. főgimnáziumi tanárnak 300 korona külföldi utazási ösztöndíjat adományozott.

— **Lelkész-iktatás.** November 11-ikén iktatta be **Paloncán** Hajdú János sárosi ev. esperes **Dzurányi** Dezsőt e végvidéki lelkészi állomásba. Az istentisztelet úgy az esperes, mint a beiktatót lelkész részéről kettős nyelven: magyarul és tótul folyt le. Az oltári szolgálatot **Martincsek** Márton kisszebeni és **Polyák** Jenő kapinémfalvai ev. lelkész végezte. A beiktatás alatt **Fábrly** Viktor theol. vezetése alatt az akad. theol. énekkar tizenkét tagja a **«Gályarabok énekét»** és **«Luther diadal-énekét»** adta elő. A beiktatási ünnepélyen az egyházköztség felügyelője dr. **Flórián** Károly eperjesi jogtanár és dr. **Szlávik** Mátyás theol. dékán és dr. **Wallentinyi** Samu főgimn. tanár is részt vett. A község és környéke intelligenciája a másvallásfelekezetűek közül is csaknem teljes számmal volt képviselve. Úgy az esperes, mint a lelkész beszéde nagy hatást tett a hívekre, a kiknél újabban sűrűn változtak a lelkészek. A lélekemelő ünnepélyt — mely erősítőleg hatott az ifjú lelkészre és csekélyszámú gyülekezetére egyaránt — gazdag áldomás és számos tószat követte a paplakban.

— **Eljegyzés.** **Palkovits** Emil helybeli vendéglős eljegyezte **Baummann** Etelka kisasszonyt Budapestről.

— **Hazafias istentisztelet.** Az eperjesi izr. neolog hitközség vasárnap, november 11-ikén d. e. 11 órakor, **Thököly** Imre, II. **Rákóczi** Ferenc és bujdosó társaik hamvainak hazahozatala alkalmából ünnepélyes istentisztelet tartott. Ez **Löwy** Lajos előimádkozó szép énekével kezdődött. Ezt követte dr. **Austerlitz** Majer rabbinak német beszéde, melyben sikerülten méltatta II. **Rákóczi** Ferencnek és társainak hazafias küzdelmét és önfeláldozását. Ezután újból **Löwy** előimádkozó énekelt; végül az elemi-iskolások énekkara a **Himnuszt** adta elő. Az istentiszteleten képviselve voltak: az állam, az evang. egyház, a vármegye, a jogakadémia, a város, a pénzügyigazgatóság, az ev. tanító- és a tanítónőképző intézet; ezenkívül több testület és intézet, valamint nagyszámú, előkelő közönség jelent meg.

— **Csengey** Gusztáv felolvasása. **Csengey** Gusztáv mult vasárnap a **Petőfi-Társaság**ban tartott felolvasást, a melynek tudvalevőleg rendes-tagja. Kiváló költőnk felolvasa **«A búvós süveg»** című nagyobb költői elbeszélésének egy részét, melyben az asszonyok három fajtáját írja le pompásan gördülő, poétikus sorokban. A közönség a bemutatott részleteket nagy tetszéssel fogadta.

— **Értesítés.** Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy ügyvédi irodámat a Fő-utca 52. számú házba (**«Fekete-sas»** szálloda mellett) helyeztem át. Eperjes, 1906. november 10. Tisztelettel dr. **Weisser** Emil, ügyvéd.

— **Névmagyar** aradi lakos és kisköendéjlyel **Endre**

— **Gyászro** v. érdemes, derék és Ernő halt meg kegyuladás következt folytat le. A haláles bocsátották ki: **«Kacsokovics** Ida m. Géza, Sándor, Ma összes rokonaik ne jelentik felejtethlen hedii **Hedry** E képviselő, megyeb boldog házasságár a halotti szentség november hó 13- húnnyat. A megb 15-ikén, csütörtök beszentelve s a r a berzenkei csalá lyezve. Az engesz d. e. fél 10 órako lesznek az örök 1906. évi novembe a drága hamvak t Fogyasztási és É sága és felügyelő részvétell és mély megalakulásától munkásának, legn barátának: **hedrii** kezeti felügyelőb 13-ikán történt g november hó 15- nek beszentelve s lomra helyezve. E legyen része a me jes, 1906. novem

— Új állami és közoktatásügy dődőleg Alsómeri pálvágason egy- e széken pedig két- állított fel s így népiskolák száma 57-re, az áll. el. tá 107-re fog emelk

— **Zeneenge** a községi zeneen népiskolának — 127 korona 96

— **Színügyi** ros színügyi-biz a melynek egyet- gató kérvénye ve bizottság — jölle ség részéről észle kinttel, hogy gelyt kapott, ez városi közgyűlés

— Magyar katonai kórház «Cs. és kir. gyó

— **Felhíva** ságától nevenm Kérem megtala sóváron visszaa elkülden. **Zima**

— **A Rákóc** pélyes felavatás latban nov. 18- termében keresz a következő tár kor: a) Növédk ezetek; tartjaV tartja Huszár K a) A kisipar; ta gazdaság; tartja védelem; tartja 20 ikán este 1 Müller József pl Zlinszky János, kezetek; tartja 25-ikén (vasár az eperjesi r. k. p Kör helyiségeim Katholikusk Kö sorral: 1. Üdvö világi elnöke. 3. «Két csillag» valat; előadja dr. Dessewffy l daloskara. Este követ. A hang

— **Névmagyarosítás.** Eisner Géza eperjesi illetőségű aradi lakos és kiskorú Janka gyermeke, belügyministeri engedéllyel *Endre*-re változtatta vezetéknévét.

— **Gyászrovat.** Vármegyénk közéletének egyik érdemes, derék és általában tisztelt tagja, *Hedry Ernő* halt meg kedden reggel, pár napig tartó tüdőgyulladás következtében. Temetése nagy részvét mellett folyt le. A halálesetről a következő gyászjelentéseket bocsátották ki: „Hedrii Hedry Ernőné szül. daruvári Kacsokovics Ida mint hitves, és gyermekei: hedrii Hedry Géza, Sándor, Margit és Ernő — úgy saját, valamint összes rokonaik nevében — mélyen megrendült szívvel jelentik felejtetlen drága jó férjének, illetve apjuknak: hedrii Hedry Ernő földbirtokos, volt országgyűlési képviselő, megyebizottsági tag úrnak, életének 59-ik és boldog házasságának 26-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó évi november hó 13-ikán az Úrban történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 15-ikén, csütörtökön d. u. 2 órakor Radácson lesznek beszentelve s a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint a berzenkei családi sírboltban örök nyugalomra helyezve. Az engesztelő szentmise-áldozatok hó 16-ikán d. e. fél 10 órakor Radácson és 17-ikén Berzenkén lesznek az örök Mindenhatóknak bemutatva. Radács, 1906. évi november hó 13-ikán. Áldás és béke lengjen a drága hamvak felett!” — „A Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetének igazgatósága és felügyelőbizottsága szomorodott szívvel, igaz részvéttel és mély fájdalommal jelenti, a szövetkezet megalakulásától fogva buzgó támaszának, fáradhatlan munkásának, legnemesebb gondolkodású valódi emberbarátjának: hedrii Hedry Ernőnek, nagybirtokos, szövetkezeti felügyelőbizottság nagyerőmű tagjának, f. hó 13-ikán történt gyászos elhunytát. Földi maradványait november hó 15-ikén délután 2 órakor Radácson lesznek beszentelve s a berzenkei sírboltban örök nyugalomra helyezve. Egy igaz emberrel kevesebben vagyunk, legyen része a megérdemelt örök boldogságban! Eperjes, 1906. november 13.”

— **Új állami elemi népiskolák.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1907. szept. hó 1-jétől kezdődőleg Alsómérken, Harságon, Kisladnán és Kecserpálvágason egy-egy, Lénártón, Vörösalmán és Töltseken pedig két-két tantermes új állami elemi népiskolák száma, fentebb említett időtől kezdve 50-ről 57-re, az áll. el. tanítók és tanítónők száma pedig 97-ről 107-re fog emelkedni.

— **Zeneengedélydíjak iskolai célokra.** Az alispán a községi zeneengedélydíjakból az endrevágási g. kath. népiskolának — helyreállítási költségek fedezésére — 127 korona 96 fillért utalványozott ki.

— **Szinügyi-bizottsági ülés.** Eperjes szab. kir. város szinügyi-bizottsága mult szombaton ülést tartott, a melynek egyetlen tárgya *Micsey F. György* szinigazgató kérvénye volt, 800 kor. segély kiutalása iránt. A bizottság — jöllehet a társulat gyenge volt — a közönség részéről észlelt támogatás hiányára és arra való tekintettel, hogy más szinigazgató is 500 korona segélyt kapott, ezen összeg folyósítását indítványozta a városi közgyűlésnek.

— **Magyar felirat.** A Kossuth Lajos-utcában levő katonai kórház a következő magyar feliratot kapta: «Cs. és kir. gyöngéledőház».

— **Felhívás.** Sopronvármegye közigazgatási bizottságától nevre kiállított *eskübizonyítvány elveszett*. Kérem megtalálóját, azt 15 napon belül nekem Tótsóváron visszaadni, vagy fenti közigazg. bizottságnak elküldeni. *Zimay János*, m. kir. erdőgyakornok.

— **A Rákóczi Katholikus Kör** helyiségeinek ünnepélyes felavatása nov. 25-ikén lesz, a melylyel kapcsolatban nov. 18-ikán, 19-ikén és 20-ikán a Kör nagyerőműben keresztény társadalmi előadásokat rendeznek a következő tárgysorral: 1. Nov. 18-ikán este 1/2 6 óra-kor: a) Növédelem; tartja Farkas Edith. b) Szövetkezetek; tartja Vasskó József plébános. c) Népszövetség; tartja Huszár Károly. 2. Nov. 19-ikén este 1/2 6 óra-kor: a) A kisipar; tartja Ernszt Sándor orsz. képviselő. b) A kisgazdaság; tartja dr. Nagy Emil orsz. képviselő. c) Munkás védelem; tartja Giesswein Sándor orsz. képviselő. 3. Nov. 20-ikán este 1/2 6 óra-kor: a) A falu védelme; tartja Müller József plébános. b) Termelő-szövetkezetek; tartja Zlinszky János, Pestvárm. tb. főügyész. c) Iparszövetkezetek; tartja Szentiványi Károly, orsz. szöv. ig. — Nov. 25-ikén (vasárnap) d. e. 9 óra-kor ünnepélyes szentmise az eperjesi r. k. plébániatemplomban. D. e. 1/2 11 óra-kor a Kör helyiségeinek felszentelése. 1/2 11 óra-kor a Rákóczi Katholikus Kör díszközgyűlést tart a következő tárgysorral: 1. Üdvözlő-beszéd; tartja Uhlarik Mátyás, a Kör villági elnöke. 2. Himnusz; előadja a Kör daloskara. 3. «Két csillag», felolvasás; írta dr. Magyar István. 4. Szavalt; előadja Znakovszky Miklós. 5. Zárószó; mondja dr. Dessewffy István. 6. Pápai himnusz; előadja a Kör daloskara. Este 7 óra-kor hangverseny, a melyet táncz követ. A hangverseny műsorán szerepel a gör. kath.

szeminárium énekkara, a Kör saját dalárdája s előadnak egy melodramát zongora-, hegedű-, harmonium- és énekkisérlettel. Legjobb érdekessége lesz a műsornak *Lányi Ernő*, országhírű dalköltőnek, a miskolci zeneiskola igazgatójának szereplése, a ki saját szerzeményeit fogja zongorán előadni, és *Szabó Piroska* miskolci tanítónő, a kitűnő alt-énekesnőt fogja kísérni.

— **Erzsébet-ünnepély.** Az eperjesi állami tanítónőképző intézet Önképzőkörre november 18-ikán vasárnap délelőtt 11 óra-kor Erzsébet-ünnepélyt tart. Műsor: 1. Himnusz. Éneklé az intézet énekkara. 2. Erzsébet királyné emlékezete. Írta és felolvassa Vasady Elza IV. éves növ., a Kör elnöke. 3. Szabolcska—Sarudy: «Sirnok a harangok». Éneklé az intézet énekkara. 4. Szabolcska Mihály: «Vult egyszer egy királyné». Szavalja Tompa Ilona IV. é. növ. 5. Pogatsnigg G.: «Csak magyarok legyünk». Éneklé Czékus Gabriella IV. éves növ., zongorán kíséri Vass Izabella IV. éves növ. 6. Várady—Révfy: «Az ezüst fátyol legendája». Zongora-, harmonium- és énekkisérlettel. Szavalja Muránszky Márta IV. é. növ., harmoniumon kíséri Rozgonyi Jolán IV. é. növ. 7. Szózat. Éneklé az intézet énekkara.

— **Jogászegyleti felolvasás.** A Magyar Jogászegylet teljes ülésén, a budapesti ügyvédi kamara helyiségében, jövő szombaton, nov. 24-ikén este 6 óra-kor dr. *E. Nagy Olivér*, eperjesi jogakadémiai tanár tart felolvasást az *osztrák választójogi reformról*.

— **Panasz.** A hidegebb időjárás beálltával általános a panasz a miatt, hogy a sóvári erdőhivatal nem rendelkezik elegendő fakészlettel, mert kevés fát úsztattak le, a míg lehetett. Baj az is, hogy nagyobb mennyiséget fuvarosoknak adtak el, a kik az árakat egyszerűen felemelték. Minthogy a kincstárnak mindegy, mikor kél el a fája, a közönségre nézve pedig, a mely általános drágasággal küzd, fontos érdek, hogy ilyen zavarok és drágulások élő ne álljanak, meg kellett e jogos panaszokról emlékeznünk. A fuvarosok és napszámosok a miatt panaszokodnak, hogy munkájuk díját nehezen folyósítja az erdőhivatal s hogy az elvégzendő munka kiosztásánál nem méltányos, mert pl. legutóbb is olyan helyről való fuvarozáshoz ragaszkodott a kiküldött közeg, a hol a lovak szűgyig sárba merültek.

— **Az Eperjesi Korcsolyázó-Egyesület** választmány *Bánó Aladár* elnökle alatt november 13-ikán ülést tartott. A választmány tárgyalta a várossal kötendő haszonbéri szerződést. A szerződés szerint Eperjes szab. kir. város 1906. január 1-jétől terjedő 30 évre bérbeadja évi 200 korona bérért a korcsolyapályát. A területet az egyesület az alapszabályokban megjelölt célra *egész éven át* háborítatlanul használhatja. Az alapszabályzattól eltérő célra ellenben csak a város engedélyével használható, úgyszintén csak így adható albérlébe. Az egyesület kötelezi magát az újonnan épített kőfalnak fenntartására és arra, hogy *10 éven belül állandó jellegű csarnokot emel*. Minden befektetés a bérleti idő lejártá után, a város tulajdonába megy át. — A választmány elhatározta, hogy a szerződést elfogadás végett a közgyűlés elé terjeszti. A választmány az 1905-6-iki évad számadásainak megvizsgálására felkéri dr. *Flórián Károly*, *Geöcze Ernő* és *Szűtöriss Frigyes* vál. tagokat. Ezután több apróbb ügyet intéztek el és előkészítették a *nov. 24-iken* megtartandó közgyűlést.

— **Új csendőrs-örs.** Nagysároson öt főből álló csendőrsöt szerveztek, a mely nov. 1-jén kezdte meg működését. Ezen örshez a következő községek tartoznak: Finta, Gergelylaka, Kissáros, Zsebfalva, Szinye, Lászka, Megye, Osztopataka és Szentmihályfalva.

— **Sörivók figyelme!** A Dreher Antal kőbányai sörfőzdeje kitűnő híru söre 05 és 07 literes üvegekben *Bohrandt J. V.* fűszerüzletében Eperjesen kapható. A sör frissen a Dreher-féle palacska-üzletben tölteszik, miért is jósága minden más fajta sörét felülmúlja. Ajánljuk olvasóinknak a próbarendelést. Egyes üvegek is kaphatók.

— **A Magyarországi Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya** a következő felhívást intézi a közönséghez: „Middőn Osztályunk ezelőtt egy évvel megalakult, azt tűzte ki magának célul, hogy: a szabad természetnek felkérését és élvezetét megkönnyítse és hogy ezáltal a természet szépsége iránt való fogékonyságot ébressze, fejlessze és általánosabbá tegye. Most pedig, egy évi munkásság után, visszatértünk mindarra, a mit Osztályunk rövid idő alatt a kitűzött magas zászló cél érdekében tett, újból a t. közönséghez fordulunk, kérve azt, hogy munkásságunk további sikerét az egyesületbe való tömeges belépése által támogassa és előmozdítsa... A nagyközönség szélesebb rétegeire számítottunk, annál inkább, mert nem a messze idegenbe tekintünk, nem csupán egynéhány embert, hanem az egész közönség érdekét akarjuk szolgálni. A közönséget kifelé a szabad természetbe akarjuk terelni, módját akarjuk adni annak, hogy a közönség városunk környékét és megyénk szépségeit szívesen és kényelmesen élvezhesse, hogy egyúttal a szabadban való gyakori járása-kelelése által egészségét is előmozdithassa, s hogy evvel együtt nemcsak a környék,

hanem a megyét is megismerje s mindinkább megkedvelje. Céljaink elérhetése céljából tájékoztató-táblákat és újtjelzőket állítunk fel; utakat jelölünk és építünk; hidakat, pihenőket, kilátótornyokat és menedékházakat létesítünk; kirándulásokat rendezünk; céljainkat előmozdító feladásokat tartunk, térképeket és útirajzokat adunk ki, mely utóbbiak az egyesület Évkönyvében fognak megjelenni. Olyan törekvésről van tehát szó, mely csakias társadalmi úton érhető el. Azért tisztelettel fordulunk Eperjes és környékének, nemkülönbén egész megyénk társadalmához, kérve hathatós támogatását. Minél többen egyesülünk közös munkára a magas zászló cél érdekében, annál nagyobb sikert tudunk felmutatni. Csak tömeges támogatás által érhetjük el azt, hogy nemcsak Eperjes környéke, hanem majdan egész Sáros megye át lesz szelve séta- és túristautakkal, melyek mentében üdülőhelyek, fedett pihenők, kilátótornyok és menházak nyugalmat és védelmet nyújtanak. A tagsági-díj: *alapító-tagnak* egyszer s mindenkorra 100 korona, a miért neki az egyesület Évkönyve és az Osztály minden kiadványa ingyen jár; az Osztály felolvasásaiban az alapító-tag és annak vele egy háztartásban élő családtagjai ingyen vehetnek részt; a *rendes-tagok* évi tagsági-díja 4 korona, a miért az egyesület Évkönyvét és az Osztály kiadványait ingyen kapják és a felolvasásokban ingyen vehetnek részt, az egyesület által kiállított arczképes igazolvány mellett úgy a tátrai, valamint a sárosmegyei fürdőhelyeken többrendbeli kedvezményt élvezhetnek, az Osztály kötelekibe felvett családtagjaik pedig évi 1 korona tagsági-díjért ingyen részt vehetnek az Osztály felolvasásaiban s kedvezményes árért kapják az Osztály kiadványait. Az összes tagok, az Osztály kötelekébe felvett családtagok is, vendégeikkel együtt részt vehetnek az Osztály kirándulásaiban. Alírási ívek az Osztály központi irodájában, valamint Zavatzky Szilárd választmányi tag üzetében találhatók. Eperjes, 1906. nov. havában. *A Magyarországi Kárpátgyűlés Eperjesi Osztályának választmányáa.*”

— **Kamarai közgyűlés.** A kassai kereskedelmi és iparkamarának október 25-ikén tartott rendes közgyűléséről megkaptuk a jegyzőkönyvet s ennek alapján kiemeljük a következőket: A kereskedelmi miniszter *Mausch Gyula* bártfai játékár- és tanszergyártó-mesternek, műhelyének tökéletesebb felszerelésére szerszám- és gép-segélyt engedélyezett. A kamara jövő évi kiadásait 44,342, bevételeit pedig 47,550 koronában irányozták elő. Az eperjesi kereskedelmi tanoncziskola a kamarától 400 kor. segélyt kap 1907-ben is. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a munkások betegség- és balesetre való biztosításáról szóló törvényjavaslatnak a napirendről való levétele iránt indokolt felterjesztést intéz a képviselőházhoz oly célból, hogy úgy az iparos-, mint a kereskedői érdekeltség ezen felette sérelmesnek tartott törvényjavaslatra nézve nyilatkozhatassék.

— **Házbéradó a vízvezetési díjak után.** Az eperjesi vízvezetési szabályrendelet szerint a vízdíjakat a háztulajdonosokon hajtják be a bérbeadott lakrészek után is. Ezt az intézkedést egyesek helytelennek tartják, mert ennek az lesz a következménye, hogy mivel az 1883. évi 46. törvénycikk 3-ik §-a szerint a háznak adó alá eső jövedelmei közé azok az összegek is tartoznak, a melyeket a bérlő a bérbeadónak vízvezeték címén fizet, a vízdíjak után is kell majd házbéradót fizetni, holott ezek nem jövedelmei a háziuraknak, mert ők azokat a városnál befizetik. Ez, a most említett helytelen törvény folytán tényleg be is fog következni, de rajta segíteni akkor sem lehetne, ha a szabályrendelet úgy szólna, hogy minden lakó közvetlenül fizeti a városi pénztárnál saját vízdíjait. A közigazgatási bíróság úgy magyarázza ugyanis az 1883. évi 46-ik törvénycikk 3-ik §-át, hogy a rendes háztartással egybekötött vízdíjak akkor is adó alá esnek, ha azokat a lakó közvetlenül fizeti s csak valamely üzlet különleges céljaira szükséges és gyakran a házbéradó képest aránytalanul nagy vízdíjak nem esnek e törvény alá, vagyis nem számítandók hozzá a házbéradó kivételével a házbérezhez. Szóval csak az idézett törvény megváltoztatásával lehetne azt az igazságtalanságot kikérülni, hogy a vízdíj házbéradó alá esik.

— **A hideg ellen meleggel kell védekezni** s ki tagadhatná, hogy kívülről a meleg télbunda, belülről a valódi finom angol rummal készített illatos tea az, mely a meghűléstől legjobban megvéd, s utóbbi a meghűléstől is legkellemesebben szabadít meg. Rum- és teakülönlegességeikért tessék tehát *Pálesch Árpád drogériájához* fordulni, hol olcsón és jól lehet ezekből beavasárolni.

— **Haltenberger** kassai kelmefestő, tisztító és gőzmosógárának átvételi irodája Eperjesen *Theiss Ármán*, Főutca 58. sz. alatti gyermekjáték-, díszmű-, fegyver- és hangszerüzletében van.

— **Eltölté képviselő.** Még a mult évben történt, hogy dr. *Artim Mihály* országgyűlési képviselő, biharói g. kath. lelkész, azt állította a felsővízközi Társadalmi Egyletben *Berthóty Lőrincz* felsővízközi szolgabíróról, hogy hamis jegyzőkönyvet vett föl. *Berthóty* erre rágalmazás címén bevádolta *Artimot* az eperjesi kir. törvényszék előtt, mely többször tartott ez ügyben főtárgyalásokat, mivel *Artim* azzal védekezett, hogy állításai valók, s e célból tanúkra is hivatkozott. A törvényszék hétfőn — dr. *Grynaeus Géza* elnökle mellett — hozta meg az ítéletet, mely *Artimot* a rágalmazás vétségében bü-

nősnek nyilvánítja, de, a rendkívül enyhítő körülményekre való tekintettel, csak pénzbüntetés (1200 kor.) és 1100 kor. eljárási költség megfizetésére kötelezi. Artim az ítélet ellen felebbeszélt jelentett be.

— **Az Eperjesi Társadalmi Egylet** választmányára hétfőn, november 13-án megtartott ülésén dr. Schmidt Gyula alelnök lendületes beszédében köszöntötte Kubinyi Albert elnököt abból az alkalomból, hogy őfelsége udvari tanácsosi címmel tüntette ki Kubinyi Albert meghatva mondott köszönetet, s azután megemlékezett *Bacsinsky Ágost* és *Schmidt József* tagok elhunytáról. Tárgyalta továbbá a választmány *Klein Béla* és társai beadványát, állandó sakk-asztalok felállítására. Ez ügy elintézésével Maléter Árpád háznagyot bízták meg. Új tagokul dr. *Éger Józsefet*, *Hennel Zsigmondot* és dr. *Ormos Belát* vették fel.

— **Várják a sült galambot!** November 12-ikén és 13-ikán folyt le Budapesten a rendezett tanácsú városok polgármestereinek gyűlése, a mely nemcsak annál a nagy jelentőségű fogva fontos, a melyet a képviselt városok betöltenek nemzeti életünkben, hanem a hozott határozatok folytán is, a melyek egy szebb jövő zálogai a mai szomorú állapotok mellett. Mily igazán mondja is ez alkalommal a BUDAPESTI HIRLAP: „A nyolcvanas évek gyarló közigazgatási reformja a régi történelmi rendszernek véget vetett. A mezővárosi tipust leszorította nagyközség gyanánt a falvak színvonalára. A királyi városok közé pedig mesterséges választófalakat épített. A népesebbjét s gazdagabbját fölruházta a megyékéhez hasonló municipális jogokkal. A többire rákényszerítette a megyei gyámkodást, a miben száz évekig nem volt részük. Ezek rendezett tanácsú városokká lettek de a rendezett adminisztrációknak csupán terheit viselték; a szabad önkormányzat és önállóság áldásaiban nem részesülhettek. Minden dolgukba beleszólt középső fokán a megyei, legfőbb fokán a kormány hatalma s e kettős felügyelet leggyakrabban kerékkötője volt legszebb törekvéseknek. Az eredmény nyilvánvaló: bátortalanabb s túróbb városaink elmaradtsága, ambíciózusabb és nagygényűbb városaink pedig adósságokkal s pótdalokkal túlterheltsége.” Szórol szóra talál ez a kép Eperjesre és Sárosvármegyére. Hiszen szegény népünk terhei folyton szaporodnak, a vaskalapos vármegye pedig még abba is beleakad, hogyan értelmezze a város az asztali-szabályrendeletet; de mikor arról van szó, hogy a túlnyomóan vármegyei által használt utak kiközvetéséhez adjon némi segínyt abból az útdóalaphból, a melybe oly sok ezer meg ezer koronát fizet be Eperjes: nem juttat egy fillért a székvárosának! Tárgyaltak pedig ezen a kongresszuson a házberadók leszállításáról, a tisztviselők fizetésének állami kiegészítéséről, az alkotandó városi törvényről, a rendezett tanácsú városok autonómiájának kiterjesztéséről s a vármegyei gyámkodás csökkentéséről, a szolgálati pragmatikáról, országos nyugdíjalap létesítéséről, és memorandumot adtak át minderről a belügyminiszternek. Alig is volt város, a mely ne képviseltette volna magát, mégis *Eperjes polgármesterét hiába kerestük a megjelentek névsorában*. Ebből a tényből azt lehetné talán valaki, hogy az összes rendezett tanácsú városok közt Eperjes valóságos Eldorádó, a hol bajok, hiányok vagy terhek nincsenek, holott a valóság az, hogy a kongresszuson felsorolt összes mizériák melegágya ez a város. Mi tehát a távollét oka? Csak az, hogy — úgy látszik — várják a sült galambot, pedig polgármesterünk kiváló jártassággal bír a városi közigazgatásban, s van jeles műszaki tanácsosunk is, a kiknek nem egy kérdés eldöntésénél fontos szavuk lehetett volna! Legyen vége annak az irányzatnak, hogy megkövült, mozdulatlan a vezetőség s a folyó ügyek elintézésében merül ki egész ténykedése. Ne tessék annyira félni a XX. század elején a vasútra való üléstől. (Beküldetett.)

— **Eltűnt szerzetes.** Az eperjesi szent-ferenczrendi zárda főnöke még három hónap előtt kiküldte Sáros-, Abauj-Torna- és Zemplénvármegyébe könyörödmány gyűjtése végett *Laluch János* Ábel frater, a ki azóta magáról életjelt nem adott. Most az eperjesi rendőrkapitány hivatal körözi az eltűnt szerzetest.

— **Szanatóriumi Naptár.** Gyönyörű könyvet adott ki a József Kir. Herczeg Sanatórium-Egylet. Valóságos remeke a könyvkötő magyar iparnak. A szép vászonkötés előlapján van az egyesület emblémája: a kfgyóval küzdő gladiátor, a mely művészi képben tünteti fel az emberiség küzdelmét a tudóvészszel. Tartalma

pedig egyesíti a legelső írókat. Szabolcska, Endrőd, Szávay, Berczik, Jászai Mari, Abonyi, Prohászka püspök, Vámbéri, Somló, Szomaházi, Lipcsey, Dalmady, Hevessy, Sass Ede stb. novellái, versei, cikkei fognak az olvasó gyönyörűségére szolgálni. Illusztrációi gyönyörűek, valóságos díszkiadásá téve a naptárt, mely bátran lehet minden szalonasztalnak ékessége. Mivel naptár minden háznál kell s mivel oly magasatos szép czérra adja ki az egyesület, ajánljuk, rendelje meg mindenki a Szanatóriumi Naptárt (József Kir. Herczeg Sanatórium-Egylet, Budapest, IX., Lónyay-utca 47.) A megrendelő még abban a kivételes kedvezményben is részesül, hogy a napár 2 kor.-ért egy 2000 korona értékű igen bájos nyeresémeket nyújtó sorsolásban vesz részt, melynek sorsolását halogatás nélkül márczius 30-ikán okvetlen megtartják.

— **Ki akar postagyakornok lenni?** A m. kir. postás táviró- és távbeszélőnél 91 gyakornokjelölti állást töltenek be. Pályázhatnak érettségi-vizsgálat alapján a 18-ik életévüket betöltött magyar állampolgárok decz. 1-jéig.

— **«Érdekes könyvtár»** («Rejtényvilág») a czíme egy, a maga nemében egyedül álló szépirodalmi folyóiratnak. Érdekes tartalma dacára előfizetési ára egész évre csekély 2 korona. «Rejtényvilág» állandó ingyenes mellékletének minden egyes megfűjtője, kivétel nélkül, értékes könyvjutalmat nyer. — A napokban megjelenő újrú fűzetet bárkinek ingyen és bérmentve küldi az «Érdekes Könyvtár» kiadóhivala, Budapest, V., Kálmán-utca 2 szám.

— **Eltűnt merénylő.** *Verbovanyecz* András felett, a ki a nyáron késsel megszúrta *Firley Antal* villamos-telepi művezetőt, ítélt már az esküdttörvényszék: a vádlottat szándékos emberölés büntetésének kísérletében találta vétkesnek s öt évi fegyházzal sújtotta. Az ítéletben a felek megnyugodtak s így az jogerős lett.

— **A «Bodjanszky János-ösztöndíjalap»**-ra folytatódik a következő adományok érkeztek be: Ács István (Domahaza) 5 kor.; Andor Miklós (Felsőszolca) 2 kor.; dr. Balpataky Imre (Eperjes) 20 kor.; Balázs Tivadar (Dobó) 2 kor.; Beszkid Mihály (Lukó) 3 kor.; Beszkid Sándor (Lagnó) 2 kor.; Bihary Emánuel gyűjtése (Méheshalva) 20 kor. [hozzájárultak: Bihary Emánuel 10 kor., Bihary Béla 2 kor., Hodermarszky Igor (Felsőalmád) 2 kor., Bihary Elek (Kisortovány) 2 kor., Podhajeczký Miklós (Borosnya) 2 kor., Gajdics János (Zellő) 2 kor.]; Chanáth Irén (Nagycsertész) 3 kor.; dr. Dvortsák József (Bártfa) 5 kor.; dr. Fisch Áron (Nagyvárad) 10 kor.; Fekt Ferenc gyűjtése (Eperjes) 13 kor. [hozzájárultak: Veiszlovc Miksa 1 kor., Brühl Menyhért (Héthárs) 2 kor., Sikorszky Endre (Tótszék) 2 kor., Patocska János (Bártfa) 2 kor., Vrablovich Géza (Bártfa) 2 kor., Kálnássy Miklós (Bártfa) 2 kor., Sinály Gyula (Hertnek) 2 kor.]; Gerbery Ede (Laborcztér) 2 kor.; Gerbery Sándor gyűjtése (Eperjes) 14 kor. [hozzájárultak: Gerbery S. 2 kor., Ladomérszky Adolf 2 kor., Gyulai G. József 2 kor., Bokor László 1 kor., Szedlák Sándor 2 kor., Hucskó Jenő 2 kor., Bakajsa György 1 kor., Nedved Vilmos 2 kor.]; Gallé Gábor folytatólagos gyűjtése (Eperjes) 8 kor. [hozzájárultak: Frimmer János (Hermány) 2 kor., Csekanyák Béla (Tapolyanusfalva) 2 kor., Csintalan Mihály 2 kor., Guillaume Aladár (Gergelylaka) 2 kor.]; Harcsár Kálmán (Zdoba) 20 kor.; Kavalszky József gyűjtése (Eperjes) 11 kor. [hozzájárultak: Párkányi Sándor 2 kor., Kavalszky József 1 kor., dr. Ferbstein Károly 5 kor., Kizák Bertalan (Budapest) 1 kor., Horváth Miklós 1 kor., Miháics Titusz 1 kor.]; Kellő János gyűjtése (Miklós-vágása) 12 kor. [hozzájárultak: Kellő János 8 kor., Kellő Miklós közp. papn. (Budapest) 2 kor., Kellő Tivadar VII o. t. (Eperjes) 2 kor.]; Kriskó Sándor (Szepesjakabfalva) 4 kor.; Levendovszky Antal (Homonna) 2 kor.; Luger Camillo gyűjtése (Budapest) 5 kor. [hozzájárultak: Luger Camillo 3 kor., Gosztonyi Mór 2 kor.]; dr. Magyar István (Budapest) 4 korona; dr. Mankovics Rezső (Bártfa) 3 kor.; Matherny Gusztáv gyűjtése (Eperjes) 21 kor. [hozzájárultak: Vilecz János 10 kor., N. N. 1 kor., Matherny Gusztáv 5 kor., Soltész Imre (Pozsony) 5 kor.]; dr. Petrik Igor (Torna) 5 kor.; dr. Ramer József (Somorja) 5 kor.; Réday János (Temesvár) 2 kor.; Rusznayk Bálint (Pálonca) 4 kor.; Serényi István gyűjtése (Kisszeben) 7 kor. [hozzájárultak: Serényi István 5 kor., Rosenberg Bernát 2 kor.]; Sitányi Győző (Kapi) 5 kor.; Szémán János (Újszomtor) 5 kor.; Szémán István gyűjtése (Eperjes) 11 kor. [hozzájárultak: Szémán István 2 kor., Beszkid Miklós 1 kor., Korba Mihály 4 kor., Kizák János 2 kor., Petrik Miklós (Kelembér) 2 kor.]; Sztulyakovic Mihály (Kavicsos) 10 kor.; Toronszky Ágoston (Csere) 3 kor.; Turek Géza (Tornallya) 2 kor.; Vándor József (Máramrossziget) 2 korona; ifj. Vaskovics Antal (Garadna) 2 kor.; Zapoteczky Igor (Abaujszántó) 5 kor. Összesen 259 kor. Hozzáadva ehhez az eddig kimutatott 919 kor. 41 fillért, összes eddigi kimutatásunk 1178 kor. 41 fillér. Az ezután beérkező adományokat szintén közölni fogjuk.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a «*Moll-féle seidlitz-por*» használata által rövid

idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerüzletekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A cognac mint széptítő-szer.** Margit olasz királyné tudvalevőleg a legszebb uralkodónok egyike Európában; arczbőre rendkívül tiszta s csodálatosan lágy és sima. Az osztrák-magyar nagykövetség attaséja nemrég bókot mondott erre néve a királynének, a ki mosolygva azt felelte, hogy arca üdéségét egy földijének, az Esterházy-cognacnak — mely tiszta bordestilátom — köszönheti, a melyet rendszerint este, lefekvés előtt szokott használni. „Őh felség — mondotta erre a diplomata — ez a dolog nagyon megple engem, mert szép honfitársnőimtől mindig az halottam, hogy semmi sem rontja meg úgy és teszi olyan keményre a bőrt, mint az alkohol.“ „Meglehet — felelte a királyné — de én az Esterházy-cognac-kal nem az arcomat, hanem a — torkomat nedvesítem.“

— **A légzőszervek megbetegedésénél** felette fontos azonnal, mihelyt az első jelek mutatkoznak, óvó-intézkedéseket tenni, miért is ajánlatos, mindenkor egy hatásos szert készletben tartani, még pedig nem köhögés elleni cseppeket vagy czukorkákat, hanem egy feltehetően segítő házi szert. Mint ilyen legjobban ajánlható a «*Sirolin-Roche*», mely számos kórházban lett kipróbálva és a légzőszervek, valamint bronchial-hurut ellen a legjobb hatásúnak ismertett el. «*Sirolin-Roche*» kevesbíti a köpetet, gyógyítja a gyuladást és egyben előmozdítja az étvágyat is. Minden gyógyszerüzletben kapható

— **Barmilyen különbözők is a szenvedések,** kevés megbetegedésre alkotott a természet olyan tökéletes gyógyszerköt, mint a melyet a *Ferencz József keserűviz* képez. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet* es ne fogadjon el semilyen más, csekély értékű terméket.

— **Rendőri hírek.** Nov. 12-ikén delelőtt Belis Mária tótsóvani lakos az eperjesi vasúti állomáson levő rendőri kirendeltségnek bejelentette, hogy *Bidovszky János* Gyűvészen a vasárnap esti tancmulatság alkalmával garázdálkodott és ekkor *Olejár János* batya és társai a korcsmából kidobták őt. De mivel *Olejár János* batyjának a kalapja kintmaradt, ócseszt kiküldte érte. Ekkor *Bidovszky Olejár* a kesével tebe szúrta, a ki fájdalommal megragadta *Bidovszky* lábait, mire ez *Olejár* mindkét karját is megszúrta. A legények a larmára kifutottak, de *Bidovszky* elmenekült. *Olejár* sebei oly súlyosak voltak, hogy másnap reggelre meghalt. A gyilkost meg is mutatta Belis Mária a III. oszt. városteremben, mire őt a vasúti kirendeltség letartóztatta és bekísérte a rendőrkapitányhoz, a ki a kihallgatás után a csendőrségnek adta át. — A belügyminiszter megtiltotta a NEUES POLITISCHES VOLKSBLATT cz. napilap utca elárúsítását, mivel a kérdéses lap nem olyan sajtótermék, a melynek utcai árúsítása a helybeli közönségre néve közszükség lenne. — Az eperjesi izr. Nőegylet 60 drb. igyeb-edjegyvet bocsátott a rendőrkapitány rendelkezésére, hogy azokat a szegények közt belátása szerint ossza ki. — A rendőrkapitány nov. 14-ikén *Sztankó Erzsébet* és *Zalyha Anna* alsósebesi majorosnőket tejjhamisítás miatt megbüntette.

A háziaszony gondoskodásán múlik a család hőve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp-páter védjegyvel.

Felölös szerkesztő:
Dr. Raffay Ferencz.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

Kufeke-féle

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kifűnően bevált hányás, bélfuruf, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Gyermekliszt

Legjobb táplálék egészséges és gyomorbajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerüzletekben és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára

KUFEKE R.

Wien I. és Bergedorf-Hamburg.

Kufeke-féle

Foullard-sel

postafordultával. Hent

NYI

Vesebajok bántalmainak a cukroemésztési és

Lithi

SALV

100% alkohollal haszná

Orvosi szakvélemények, s egyéb forrásleírások

Kapható ásványvíz

Salvator-Ferrari

3352-1906. kig. szám.

Hír

Eperjes szab. közhírre teszi, hogy czimzett városi eg. öző udvartelek és löi, illetve szállod. irásbeli ajánlat útj. Ehhez képest t. nak, hogy a felaján. tevő bánatpénzzel történt letételét látott és azon ha. «ajánlattevő az árve betartására magát irásbeli nyilatkozat 27-ikén d. e. 10 órá. árverésnek megk. számvevő, mint az kezeihez nyújtják ajánlatok el nem. A bérleti feltét. — a hivatalos órák. Eperjes szab. nov. 12-ikén tartó

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Eperjesen K. drogeri

Foulard-selyem

65 kr.-tól 3 frt 70 kr.-ig méterenkint, blusra és ruhára. Frankó és már megvámolvá házhoz szállítva. — Gazdag mintaválaszték postafordultával. **Henneberg selyemgyáros, Zürich.**

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukros húgyárnál, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál

Lithion-forrás

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diaetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetényekben vagy húgysavas vesekövek és vesekövek lépődésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a **Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen**

5352-1906. kig. szám.

Hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy **«A zöldfához»** címzett városi épületek — az azokhoz tartozó udvarok és kertek együtt — vendéglői, illetve szállodai célokra árverés, illetve írásbeli ajánlat útján **bérbeadtnak.**

Ehhez képest bérelni szándékozók felhívattak, hogy a felajánlott bérösszeg 10%-át kitévő bánatpénzzel vagy annak a házipénztárba történt letételét igazoló elismervénnyel ellátott és azon határozott nyilatkozatot, hogy «ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s azok betartására magát kötelezi» magában foglaló írásbeli nyilatkozatokat **1906. november hó 27-ikén d. e. 10 órára** az akkorára tűzött szóbeli árverésnek megkezdéséig **Ridarcsik Gábor** számvevő, mint az eljáró bizottság elnökének kezeihez nyújtsák át, mert később érkezett ajánlatok el nem fogadtnak.

A bérleti feltételek a városi számvevőnél — a hivatalos órákon belül — megtekinthetők.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1906. nov. 12-ikén tartott üléséből.

Krayzelt,
Polgármester.

Hoffmann,
főjegyző-h.

4783-1906. szám.

Tölgyfaeladási hirdetmény.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében 1906. **december hó 12-ikén délelőtt 10 órakor** nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladás alá kerül a delnekakasfalvi m. kir. erdőgondnokság «A» üzemosztályába sorozott VI. v.-sorozat 27. tag 1. osztágbeli 30-73 holdas 1907. évi vágásterületén egyenként kijelölt 2175-0 m.³ tölgyhaszonfára és 1-142 ürm.³ vegyes tűzifára becsült **4150 drb. álló törzs faanyaga.**

Kikiáltási ár 35,074 K.

Bánatpénz 3500 K.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részletes becslési kimutatás a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál és a delnekakasfalvi m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Tótsóvár, 1906. november 9.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

THE KING OF JAMAICA RUM.

Legfinomabb minőség!

Eredeti töltés!

Legnemesebb faj!

Kiadós, tiszta és zamatos!

Kizárólagos raktár Eperjesen:

FRIEDMANN N. úr

csemegekereskedésében.

Teljesen pótolják a külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett likörgyáranak elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képvisele:

Lindner J. Mór, Eperjes.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — **Bártjan:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Legnagyobb = választék

:: képes- ::

levelezőlapokban

és

levelezőlapokhoz való

: modern :

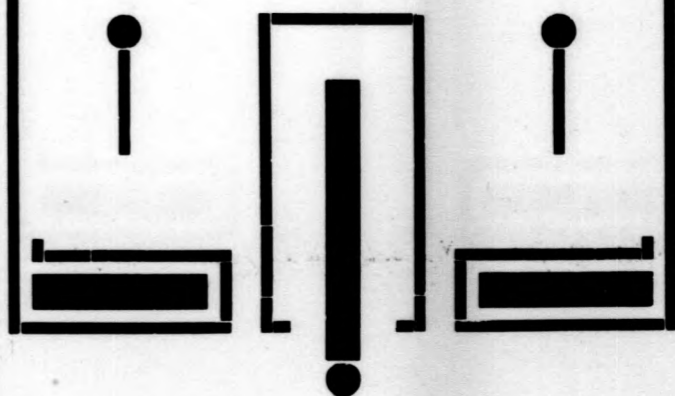
keretekben

Kósch Árpád

papir- és írószer-üzletében

Eperjes.

806—1906. számhoz.

Sószállítási hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelése alatt álló sóraktárhoz Mármaroszigetről érkező örlött-, alak- és 5—10 és 25 kg.-mos sajtolt állapotban *marhasó-szállítványoknak* 1907—1909. években az eperjesi vasúti állomásról a sóvári sóraktárba való *befuvarozása* és a kamarákba való *beraktározási munkálatok* biztosítása céljából alulírott kir. főbányahivatalnál 1906. évi **december hó 11-ikén délelőtt 10 órakor** zárt ajánlati árlejtés tartatik.

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy magyar nyelven irt 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat, melyekben az egyes sónemekre vonatkozó q-kénti fuvarbér-egységárok külön számokkal és betűkkel tisztán, olvashatóan kiirandók — 100 korona bánatpénzzel ellátva — a fenti határidőig annál is inkább nyújtsák be, mert elkészen beérkezett vagy utóajánlatok feltétlenül visszautasítatni fognak. A szállítási feltételek e főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Sóvárt, 1906 november hó 14.

M. kir. főbányahivatal.

Egyesült Czeplédi Szőlősgazdák Boreladási Társasága

❖ CZEGLÉD. ❖

Egyenlősíti, bepinczezi és áruba bocsátja a termelők tisztán kezelt legkitünőbb **borait**. Nyilvántartja és közvetíti ezentúl az egyes termelők magánpinczéiben sajátkezűleg gondozott boraikat is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert **egész éven át egyforma** és akármilyen nagy tömegben folyton **egy és ugyanazon bort** kaphatják.

Ezúttal áruba bocsátjuk a legkitünőbb siller-színű «Kadarka» és zöldes-fehér «Ezerjó», «Rizling» stb. fajokat is, melyek több waggon vételénél igen **mérsékelt árban** kaphatók.

Levél- vagy sürgőnyezim:

Egyesült Szőlősgazdák Társasága,
CZEGLÉD.

WEITZENHOFFER B.

vízvezetési és csatornázási berendező

Eperjes, Rózsa-utca 6. sz.

Elvállal terv és megrendelés szerint **vízvezetési, csatornázási és fürdőberendezéseket**, vízóblítésű angol-closeteket és minden ezen szakmába vágó munkát.

Terv és költségvetés díjtalanul.

Mintaraktár bármikor megtekinthető.

!! Világcsoda !!

Ingyen kap mindenki egy valódi svájci szabadalmazott Roskopf zsebórát 3 évi gyári jótállással, valamint egy aranyozott pánczelláncot, selyem úri-nyakkendőt, f. nikel-íróeszközt, elsőrendű angol 5-ágú zsebkést, elsőrendű szivarkaszípkát borostyánnal és elsőrendű utazó-toiletet, a ki tőlem 100 db. értékes képeslevelezőlapot hozat 5 koronáért. — Szétküldés postai utánvét vagy előzetes pénzbeküldés mellett, levélbélyegeken is.

R. Wolf Exporthaus, Bielitz, Nr. 179.
öst.-Schlesien.

Jegyzet. Két csomag vételénél egy angol borotvát vagy 6 finom vászon-zsebkendőt ingyen mellékelek.

Hogy hívják? Mikor született? Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve őrzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet!

Fortuna segítségével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el **pecsét alatt**, például:

a lepecsételt boríték előoldala:

A boríték hátsó oldala:

Használja ki az alkalmat.

Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az Ön részére elrett szerencsesorsjegyet.

Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsése NAGY”

jelmondas híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a Kiss bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk

szerencsésének lepecsételt záloglevelét és gazdagság meg jólét közel lesz Önhez.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már folyó évi november **22. és 23-ikán** lesz.

Az I-ső oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolczad K. 1-50. Egy negyed K. 3.—. Egy fél K. 6.—. Egy egész K. 12.—.

KISS KÁROLY és TÁRSA

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsító-helye

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Fiókok: VI., Váci-körút 5. sz. — VII., Erzsébet-körút 22. sz.

Van szerencsénk az igen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, miszerint **képviselőnk**

toilettek, costümekek, felöltők, szőrmecollierek és szőrmekabátok legújabb modelleit, továbbá női fehérneműeket, szőnyeget, függönyöket stb.

tartalmazó, dúsan felszerelt mintagyűjteményünkkel november hó folyamán **odaérkezik.**

Miután hazai törvényeink értelmében képviselőnk csakis előzetes meghívás alapján tehetné látogatását, tisztelettel kérjük azon tisztelt hölgyeket, kik mintagyűjteményünket megtekinteni óhajtják, miszerint ebbeli óhajukat — az őket érdeklő cikkek megjelölése mellett — az alábbi minta szerint néhány sorban velünk közölni kegyeskedjenek.

MINTA.

Tausky J. Fiai cégnek

Pozsony.

Szándékom lévén cégénél rendelni, kérem képviselőjét megfelelő mintákkal hozzámm is elküldeni.

Név

Lakhely

Utcza

Kiváló tisztelettel

TAUSKY J. FIAI

POZSONY.

Ronyer Guil
eredeti g

Ezen régi, jól
óta áll fenn, me
kezeskedik ké
megbízhatóság
a charenrei le
saját szállótele
léken párolja

Ezen kiváló gy

Pálesch
drogueria

életbiztosító-tár
érdemű közön

terményüzlet-

A társaság
Bevétel biz
Kifizetések,
Az 1905.
összeg értékben.
A magyar
magyar értékek

BATHYÁNY
országgy

a Fő-u

1 üz

1 uc

1 but

és 1907

1 ut

(a F

KÖSCH

Ronyer Guillet & Co. Cognac

eredeti gyógycognacja.

Ezen régi, jóhírnevű cég 1801. év óta áll fenn, mely körülmény eléggé kezeskedik készítménye jóság- és megbízhatóságáért. Nevezett cég a charenrei legjobb szőlővidéken saját szőlőtelepein 36 nagy készüléken párolja készítményeit.

Ezen kiváló gyógycognac Eperjesen

Pálesch Árpád úr
drogueriájában kapható.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy-cognac

mely
a **közönség kedvencz itala**,
mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST,
V. ker., Nádor-uteza 16.

Acetylénvilágítási berendezések

önálló teleppel, a szabadalmazott **LUX**-készülékkel.

Kezelés nélküli, önműködő carbid a vízbe eső rendszerű, teljesen veszélytelen fejlesztők.

Elektromos világítási és erőátviteli berendezések.

Speczialitás: önálló kis telepek (elektrogének) városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak részére. Egy 16 gyf. izzólámpa óránként 1 fillérbe, egy tényleges lóerő 6 fillérbe kerül.

MOTOROK

benzinre, gázra, nyersolajra, stb.-re bármilyen célra.

Fejér és Schmidt,
Budapest, Eötvös-tér 2.

A „THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság kassai vezérügynöksége szíves tudomására adja mélyen tisztelt ügyfeleinek és a nagyérdemű közönségnek, hogy **eperjesi** főügynökségét

GLÜCKSMANN NÁNDOR

terményüzlet- és ügynökségi iroda-tulajdonos úrra ruházta át

A társaság vagyona 1905. december 31-ikén	kor.	223.817,069-68
Bevétel biztosításokból és kamatokból 1905. évben	„	32.677,080-71
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.)	„	515.093,054-85
Az 1905. évben a társaság 5817 kötvényt állított ki	„	42.635,885-84
összeg értékben.		
A magyarországi üzlet díjtartaléka magyar értékekben elhelyezve.	„	25.661,446-09

Magyarországi igazgató-tanács:

ANDRÁSSY GÉZA GRÓF, v. b. t. t., országgy. képviselő,
elnök.

BATTHYÁNY TIVADAR GRÓF,
országgy. képviselő,

BENYOVSZKY SÁNDOR GRÓF,
országgy. képviselő,

KARÁTSONYI JENŐ GRÓF, v. b. t. t.,
országgy. képviselő,

SIMON JAKAB,
tőzsdetanácsos.

Igazgatók:

BECKETT A. REGINALD,

CZÖVEK JENŐ.

Kiadó

a Fő-utca 40. sz. házban

azonnal

1 üzlethelyiség,

1 udvari lakás

(3 szoba) és

1 butorozott szoba,

és 1907. évi május hó 1-jétől

1 utcaizai lakás

(a Kossuth Lajos-utczára).

Bővebbet

KÓSCH ÁRPÁD papírüzletében.

Még soha nem létezett szerencse!

Folyó évi október hó 23-ikán, a VI-ik osztály záróhúzása napján, a

legnagyobb jutalmat
mely eddig egyáltalában előfordult

700,000 korona

összeben es pedig:

a főnyeremény **100,000** korona

a jutalom **600,000** korona

összesen **700,000** korona

a mi főárujánknak jutott s a szerencsés sorsjegytulajdonosoknak általunk lett kifizetve.

Hivatkozással az általunk kifizetett óriási nyereményre és az ezelőtt is már főárujánknak jutott sok tetemes nyereményekre, ajánlunk szerencse-sorsjegyet a

folyó évi november hó **22. és 23-ikán**

tartandó 19-ik sorsjáték 1-ső osztály nyereményhúzásához.

$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$
kor. 1-50 3- 6- 12-

Szántó és Társa

a magyar királyi szab. osztálysorsjáték főelárúsítói
BUDAPEST.

Központ: Váci-utca 11. sz., Régi Posta-utca 10. sz.

Sorsjegyek főgyűjtődénkből itt helyben is kaphatók:
özv. **Simkó Mátyásné, Fő-utca 41.**

Előfizetési árak
negyedévre 2 ko
Hirdetési díj: Háromszáz
tízert jut

TÁ

Előfizetési árak
negyedévre 2 ko
Hirdetési díj: Háromszáz
tízert jut

Kub

Egy öreg em
Az Úr kegyelme
gedett neki me
nehezedett, az
zedett vállaira,
czig megtartotta
Hosszú életének
natot vetett felsz
fájdalom, súlyos
keblébe, hogy
Kevesen vannak
De az ár gyöng
partok között is
szívesen osztotta

Sokan, igen s
ben, a kik nagy
sokkal több: ig
azokat a korlátol
geség állított er
csony sorsú irán
volt, mint a ha
becsülte, hanem
kiben. Szerény
öt soha senki a
des munka foly
lehetett őt talál
denki tisztelettel
ő rá bízták, nyug
benne nem csaló

AZ «EPERJ

É

— Részlet dr. Bera
ala

Hazafias ünne
rendeztek akkor
múzeum-egylet me
dással. Ugyanakkor
nyezésére országse
palotájának fölépít
szerény viszonyaiho

A gazdasági e
országserzte jó al
közszellem élesztge
megpróbálták meg
mány kifogást tet
Pestmegyében má
mintául s így azt
végbement szerenc
koma is követett
volt összeütközése

Az 1860-iki fá
szerte Akkor ülte
mi természetesen
fejezése volt, de a
gével is birt. Az ú
a női-ruházatot is
ták az „ingvallak
a csipkés köténye
főkötvet, a női
pokát és kucsmák
menték, melyeket a

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Korszerűen s díszesen felszerelt

Arjegyzekek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnymással. ooo

Pénztintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Költségvetések — készíltendő nyomtatványokról — postafordultával.

Legválasztékosabban berendezett

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítetek.

Műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítására. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítetek.

Motorhajtóberendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készíltendő nyomtatványokról — postafordultával.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1906. évi 3376. sz. végzése folytán Klefner Gyula ügyvéd által képviselt Eperjesi Takarékpénztár felperes részére **Bednárcsik János s t** alperesek ellen 40 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 700 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósg 1906. V. I., 242/3. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi, vagy felülfoglalatok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán **Fintán** leendő megtartása határidejűl 1906. évi **november hó 28-ik napjának d. u. 3 órája** ki-tűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az előlverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás koráiban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1906. november 8. **Spányi Kálmán,** kir. bírósági végrehajtó

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjesi Takarékpénztár végrehajtónak ifj. **Iván András** és neje szül. **Varga Anna** végrehajtást szenvedők elleni 1000 kor. tőkekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a lemeszi kir. járásbírósg) területén lévő és Somos községben fekvő, a somosi 64. sz. tjkvben A. + 2. sor., 651 hr. sz. szántóra, mely B. 5. sorsz. alatt ifj. Iván András nevében áll, 68 korona, a somosi 325. sz. tjkvben A. I. 1-2. sorsz. 134/b 1/2 és 135. hr. sz. alatt foglalt 134. és 135/a. b. öi. sz. házak- és kertekből ifj. Iván András nevére B. I. alatt 1/2-édszben írt jutalékára 387 korona, és a somosi 285. számú tjkvben A. I. 16/2-ád rész telek 1-15. sorsz. alatt felvett szántókból legifj. Iván András és Iván Mihály nevére B. 20., 21. t. alatt 1/2-édszben írt jutalékokra 827 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1906. december hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Somos község házájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.**

Árverezeti szándékozók tartoznak bánatpénzül 6 korona 80 fillért, illetve 38 kor. 70 fillért s illetve 82 kor. 70 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni — Kir. törvényszék mint tkvi hatóság

Eperjes, 1906. október 11. **Medzihradszky,** kir. tiszéki bíró.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan. Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Amerika

Abfahrt von Havre jeden Samstag.

Fahrkarten durch die

Französische Linie.

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahn-Fahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

WIEN, IV., Weyringergasse No. 8.

Köhögés!

Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.

KAISER-féle MELL-KARAMELLÁK

a 3 fenyővel.

Orvo-íllag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen.

5120

Csomagok ára 20 és 40 fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

czukrászda- és kávéházában EPERJESÉN.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan. Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszern, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, csúznál és meghüléseknél, bedörzslésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 nos. Mindennapi szétküldés.

Az egészség védbástyája a jó táplálkozás.

Sorvasztó betegségekben szenvedők, erőben és testsúlyban vissza-maradt vagy fogvatkozó egyéneknek igen fontos a tudat, hogy az nek, mely teljes mértékben képes pótolni testa katuk és egészségük hiányait és helyreállítani az elveszett erőt.

Kérjük a t. cz. orvos urakat és közönséget, tüzetesen **Egger-féle** készítményt követelni.

A „Nádor-gyógyszertár“ Budapest, VI., Váci-körút 17. bárkinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében. (Csomagolás és portóért.) — Egy eredeti nagy üveg **EGGER-EMULSIÓ** 2 korona árban kapható.

Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogériában. — **Bártfán:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.